

Puhajarve kooli kooli #141.a
A. Marfeldt

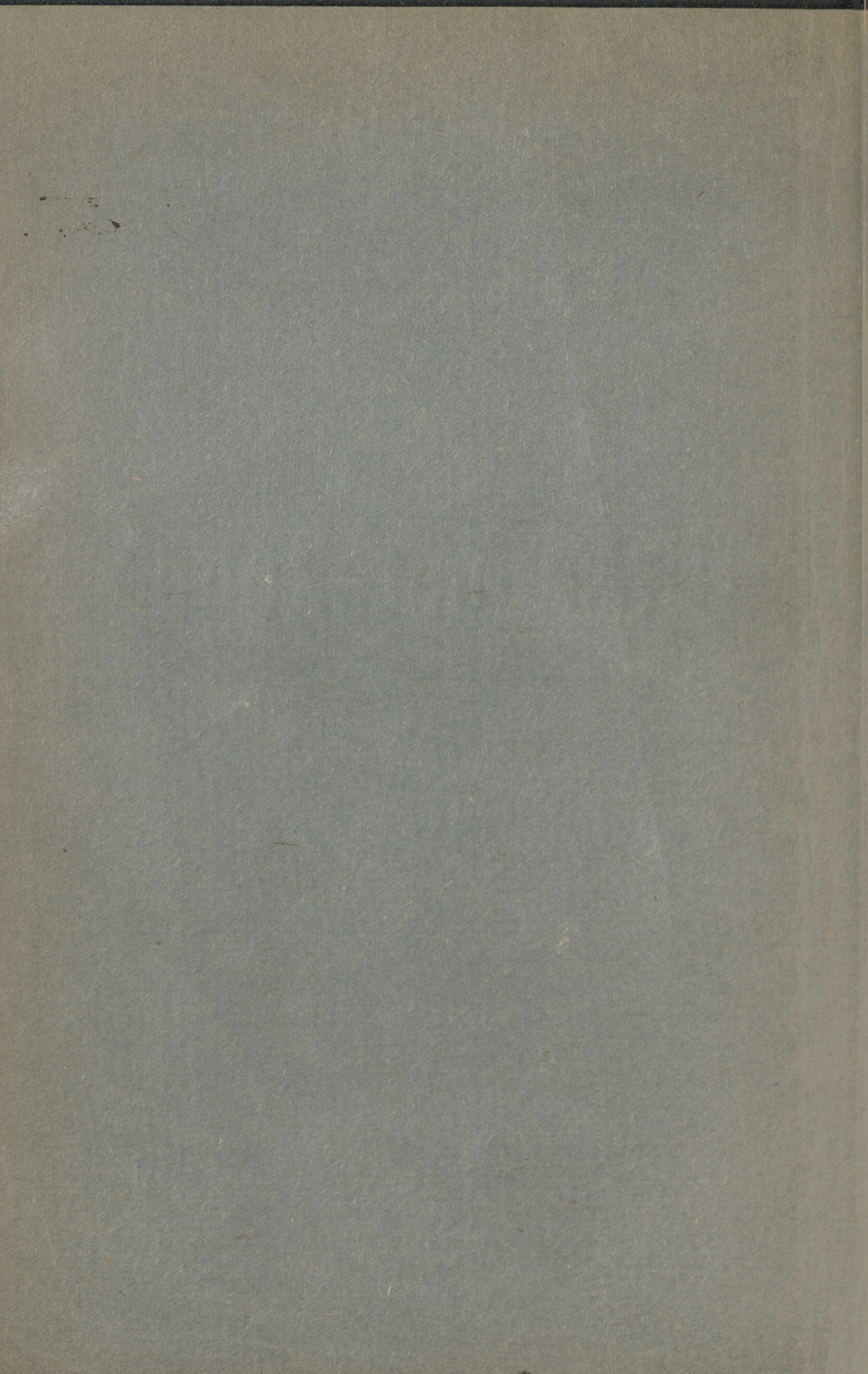
Int. 970

Aritmeetika
Ülesannetekogu

III

A. MARAMAA KIRJASTUS, VILJANDIS 1922

A-3570

A. Marfeldt

Dpl

Tatrimüisõna Kärgu Alghuule.

Antor.

#14/a.

Aritmeetika Ülesannetekogu

III õpeaasta

Mistahes arvud

1A

~~34898~~

TARTU ÜLKOOLI
RAAMATUKOGU

Käesolevas raamatus on liitmine ja lahutamine, korrutamine ja jagamine nii täis- kui kümnendarvudega kahte ossa jagatud: number I all ülesanded peastarvamiseks, II all kirjalikult. Peastülesannete otstarb on lapsi õpetada neile esimesest ja teisest õpeaastast tuttavaid liitmise ja lahutamise, korrutamise ja jagamise tabelid tarvitama ka sadade, tuhandete ja miljonitega arvamises, samuti kümnendarvudes. Praegu aga toimelavad meie inimesed, sellepeale vaatamata, et nad $7+8$, 7×8 , $15-8$, $56:8$ jne., väga hästi peasteavad, niisuguseid arvamisi, nagu näiteks: $700+800$, 7×8000 , $150000-80000$, $5600000:8$, $0,08+0,07$, $0,015-0,007$ jne., pliitsiga paberil.

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

i 33156529

Täisarvud.

Numeratsioon.

1. Lugeda ja kirjutada: a) 100 kaupa 100-st kunni 1000; b) 10 kaupa 100—300, 301—401, 405—505, 509—609; c) 1 kaupa 100—200, 295—310, 397—415, 797—820; d) 2 kaupa 300—320, 321—341; e) 3 kaupa 400—500; f) 4 kaupa 500—540, 541—581; g) 5 kaupa 600—620, 621—641; 642—662, 663—683, 684—704; h) 6 kaupa 700—760, 761—821; i) 7 kaupa 800—898; j) 8 kaupa 400—480, 481—561; k) 9 kaupa 300—480.

2. Lugeda kodu minnes 1000 sammu!

3. Kirjutada arvud 45, 9, 472! Näidata ja nimetada mitmekohaline on iga arv!

4. Nimetada 2 ühe-, 2 kahe- ja 2 kolmekohalist arvu!

5. Kirjutada 5 ühe-, 10 kahe- ja 10 kolmekohalist arvu!

6. Kirjutada arv 375! Näidata ja nimetada, mitu on temas ühelisi, kümnelisi, sajalisi? Näidata ja nimetada, mitmendal kohal seisavad ühelised? kümnelised? sajalised?

7. Kirjutada 300 kunni 400 arvud, mis täiskümnete ees, täiskümned ja arvud, mis täiskümnete järel!

Näide: 309, 310, 311
319, 320, 321

8. Kirjutada tuhande piiris arvud, mis täissadade ees, täissajad ja arvud, mis täissadade järel!

Näide: 99, 100, 101
199, 200, 201

9. Mitme nulliga on kirjutatud iga täiskümme? iga täissada? Mis tähendab null igas täiskümnes? igas täissajas?

10. Näidata arvud, kus null seisab keskel kahe numbril vahel! Mis tähendab seal null?

11. Kirjutada 20 arvu, milles null seisab keskel kahe numbril vahel!

12. Lugada arvud: 110, 475, 208, 500, 112, 901, 390, 697, 1000, 101, 450, 999, 739, 605, 220, 400, 519, 807, 111, 599.

13. Kirjutada etteütluse järele eelmises ülesandes antud arvud! Võtta neidsamad arvud arveraamil!

14. Lugada ja kirjutada kolme hõllasse:

1 000 kaupa	1 000 kunni	10 000
1	"	1 000
10	"	1 010
100	"	1 100
Näide: 1 000	1 001	1 010
2 000	1 002	1 020
jne.	jne.	jne.

15. Mitmekohaline on iga kirjutatud arv? Näidata ja nimetada, mitu tuhandelist on igas I hõllo arvus? Mitmendal kohal seisavad tuhandelised? Mitme nulliga on iga täistuhata kirjutatud? Kus seisavad nullid II hõllo arvudes? Mis nad tähendavad? Kus seisavad nullid III hõllo arvudes? Mis nad tähendavad?

16. Lugada ja kirjutada arvud: 5000, 4200, 3005, 6025, 8050, 7201, 9225, 1111, 9999.

17. Kirjutada: a) 20 neljakohalist arvu! b) 20 neljakohalist arvu, mis ka siis sama suurteks jäävad, kui neid tagaspidises numbrite järjekorras lugeda!

18. Lugada ja kirjutada nelja hõlloasse:

10 000 kaupa	10 000 kunni	90 000
1	"	10 000
10	"	10 010
100	"	10 100

19. Mitmekohaline on iga kirjutatud arv? Mitu kümnetuhandelist on igas I hõllo arvus? Mitmendal kohal seisavad kümnetuhandelised? Mitme nulliga on iga täiskümnetuhat kirjutatud? Kus seisavad igas hõllo nullid? Mis nad tähendavad?

20. Lugada ja kirjutada arvud: 22 222, 45 325, 20 000, 25 000, 75 000, 11 500, 45 600, 50 400, 20 220, 24 020, 60 060, 15 005, 50 002, 27 627.

21. Kirjutada 20 viiekohalist arvu!

22. Lugeda ja kirjutada viide hõllasse :

100 000	kaupa	100 000	kunni	900 000
1	"	400 000	"	400 010
10	"	400 010	"	400 100
100	"	400 100	"	401 000
1 000	"	401 000	"	410 000

23. Mitmekohalised on kirjutatud arvud? Mitmendal kohal seisavad sajatuhandelised? Mitme nulliga on iga täissadatuhat kirjutatud? Kus seisavad igas hõllas nullid? Mis nad tähendavad?

24. Lugeda ja kirjutada arvud: 300 000, 201 000, 115 000, 200 200, 405 405, 360 360, 117 117, 300 003, 700 007, 440 040, 120 020, 999 999, 312 639, 102 340, 200 423, 40 140, 92 012, 511 602, 140 075, 109 008, 482 005, 100 001, 155 002, 600 060, 120 022.

25. Kirjutada 20 kuuekohalist arvu!

26. Lugeda ja kirjutada kolme hõllasse: esimesse kõik täismiljonid kunni kümne miljonini; teise kõik täiskümned miljonid kunni sajamiljonini; kolmandasse kõik täissajad miljonid kunni miljardini.

Näide: 1 000 000 10 000 000 100 000 000
2 000 000 20 000 000 200 000 000
jne. jne. jne.

27. Mitme nulliga on kirjutatud täismiljonid? täiskümned miljonid? täissajad miljonid? täismiljard?

28. Näidata ja nimetada, mitmendal kohal seisavad miljonilised? kümnemiljonilised? [sajamiljonilised? miljardiline?

29. Lugeda ja kirjutada arvud: 5 000 000, 18 000 000, 50 000 000, 105 000 000, 250 000 000, 4 200 300, 25 100 700, 7 120 450, 4 500 005, 1 001 001, 8 008 008, 10 010 010, 24 024 024, 72 075 076, 100 100 100, 500 500 500, 170 170 170, 206 206 206, 200 000 300, 700 000 007.

30. a) Kirjutada 10 seitsme-, 10 kaheksa- ja 10 üheksakohalist arvu!

b) Kirjutada 20 seitsmekohalist arvu, mis ka siis sama suurteks jäävad, kui neil „jalad ülespoole“ pöörata!

31. Lugeda ja kirjutada järgnevas tabelis antud arvud:

IV. klass miljardid			III. klass miljonid			II. klass tuhanded			I. klass ühed		
XII. koht	XI. koht	X. koht	IX. koht	VIII. koht	VII. koht	VI. koht	V. koht	IV. koht	III. koht	II. koht	I. koht
sajad	kümned	liht	sajad	kümned	liht	sajad	kümned	liht	sajad	kümned	liht
						6	3	2	5	1	2
							9		4		7
					8			3			5
			4	1	2	4	1	7	4		6
		1	2	3	5	4	6	8	3	1	2
		2			2			2		6	5
				7		3	7	1	3	7	1
7	2	5	7	2	5	7	2	5	7	2	5
	1			1			1			1	
8		5	7		5	6		5	4		5

32. Kirjutada tabelisse järgmised arvud: 50230, 6030, 102 600, 509 408, 600 300, 40 040, 1 750 003, 1 001 001, 7 070 070, 120 130 140, 4 305 675 201, 602 524 072 145.

33. Leida, kui palju on igas alljärgnevas arvus:
 a) kõiki kümnelisi? b) kõiki sajalisi? c) kõiki tuhandelisi?
 1 000, 4 000, 7 350, 10 000, 17 100, 20 030, 102 400, 200 500, 1 000 000, 9 000 000, 45 000 000.

Näide: 1 000=100 kümnelist

34. Mis vaja teha, et leida, kui palju on arvus kõiki kümnelisi? kõiki sajalisi? kõiki tuhandelisi?

35. Leida, kui palju on igas alljärgnevas arvus:
 a) kõiki kümnetuhandelisi? b) kõiki sajatuhandelisi?
 100 000, 500 000, 125 000, 950 000, 720 360, 700 060, 318 450, 1 000 000, 1 200 000, 1 450 302, 5 424 120, 15 615 440.

36. Kuidas leida, kui palju on arvus kõiki kümnetuhandelisi? kõiki sajatuhandelisi?

37. Leida, kui palju on igas alljärgnevas arvus:
a) kõiki miljonilisi? b) kõiki kümnemiljonilisi? c) kõiki sajamiljonilisi?

100 250 000, 205 400 200, 600 135 000, 960 000 500,
492 100 700, 651 900 900, 312 412 512, 297 520 050.

38. Kuidas leida, kui palju on arvus kõiki miljonilisi? kõiki kümnemiljonilisi? kõiki sajamiljonilisi?

39. Kirjutada arvud, milles on:

25 kümnelist	10 sajalist	6 tuhandelist
90	75	14
100	120	105
345	913	1000
5002	1324	840
10040	9002	9000

40. Mis vaja teha, et arvu saada kümnelistest? sajalistest? tuhandelistest?

41. Kirjutada arvud, milles on:

8 kümnetuhandelist	4 sajatuhandelist	2 miljonilist
85	52	10
100	100	125
450	360	400
120	1200	1000
1000	638	163

42. Mis vaja teha, et arvu saada kümnetuhandelistest? sajatuhandelistest? miljonilistest?

Möödud.

Pikkuse mõõdud.

1 meeter (m.) = 10 detsimeetrit (dm.) = 100 sentimeetrit (sm.) = 1000 millimeetrit (mm.).

1 dm. = 10 sm. = 100 mm.

1 sm. = 10 mm.

10 meetrit = 1 dekameeter (dkm.)

100 m. = 1 hektomeeter (hm.)

1000 m. = 1 kilomeeter (km.)

43. Valmistada nööriks dekameeter!

44. Mõõta teel ehk põllul hektomeeter ja iga deka-
kameetri taga tikukesed püsti panna!

45. Mõõta kilomeeter ja iga hektomeetri taga tikud
püsti panna!

46. Kirjutada pikkusemõõtude tabel, alates kilomeet-
riga ja lõpetades millimeetritega!

Raskuse mõõdud.

1 kilogramm (kg.)=10 hektogrammi (hg.)=100
dekagrammi (dkg.)=1000 grammi (g.).

1 gramm=10 detsigrammi (dg.)=100 sentigram-
mi (sg.)=1000 milligrammi (mg.).

100 kilogrammi=1 sentner.

1000 kg.=1 tonn.

47. Kaaluda kilogramm savi ja vormida sellest ki-
logrammiline kaalupomm!

48. Kaaluda kg. leiba, jahu, suhkrut!

49. Kaaluda ja vormida savist hektogramm, deka-
gramm, gramm!

50. Kirjutada raskusemõõtude tabel, alates tonniga
ja lõpetades milligrammidega.

Vedelikkude mõõdud.

10 liitrit (l.)=1 dekaliiter (dkl.)

100 liitrit=10 dkl.=1 hektoliiter (hl.).

1 l.=10 detsiliitrit (dl.)

51. Teha papist detsiliiter, liiter, dekaliiter!

52. Võrrelda liitrit toobiga! dekaliitrit pangiga!

Paberimõõdud.

24 poognat kirjutuspaberit=1 raamat.

20 raamatut=1 riis.

53. Lugeda 1 raamat paberit! Jaotada riis paberit
raamatu kaupa!

A j a m õ õ d u d.

Aasta=12 kuud=365 (366) päeva.

Nädal=7 ööpäeva.

Ööpäev=24 tundi.

Tund=60 minutit.

Minut=60 sekundit.

54. Lugada 60 sekundit! Käia 2 sammu sekundis!
Käia 120 sammu minutis! Pidada hinge kinni $\frac{1}{4}$ minu-
tit! $\frac{1}{2}$ minutit! Seista 5 minutit!

Liitmine ja lahutamine.

1.*)

$$\begin{array}{r r r r r}
 400 & + & 5 & = & 405 \\
 I \text{ liidetav} & & II \text{ liidetav} & & \text{Summa} \\
 708 & - & 8 & = & 700 \\
 Vähendatav & & Lahutatav & & Vahe
 \end{array}$$

55. Ühes hunnikus oli 364 telliskivi, teises 4 tükki rohkem. Mitu telliskivi oli teises hunnikus?

36. Kaupmees nõudis kauba eest 458 marka; ostja kauples 3 marka maha. Kui palju maksis ostja kauba eest?

57. Kui pikk oli kooliaasta, kui Juhan 166 päeva koolis on käinud ja 6 päeva puudunud?

58. Jsa müüs kaupmehele 300 kg. linu. Kui ta linad ära viis, oli 5 kg. ära kahanenud. Mitme kg. linade eest sai isa raha?

59. Kui ostja kauba eest 1525 marka ära maksis, jäi tal 7 marka raha üle. Kui palju oli ostjal poodi tulles raha?

$$\begin{array}{r r r r r}
 60. & 900+8 & 405-5 & 224+4 & 475-4 \\
 & 4\ 000+7 & 9\ 002-2 & 5\ 632+6 & 269-5 \\
 & 70\ 000+5 & 674-4 & 6\ 321+5 & 1\ 447-6 \\
 & 630+6 & 1\ 238-8 & 743+6 & 6\ 089-7
 \end{array}$$

*) Loe märküst tiitli lehe tagaküljel.

61.	508+7	375+7	500—5	622—8
	635+6	196+9	9 000—8	775—9
	7 248+6	2 208+8	640—7	3 642—7
	9 136+5	4 398+6	1 800—6	2 956—8

62. Ehitusplatsile veeti 460 kuuse- ja 30 männapalki. Mitu palki veeti ehitusplatsile ?

63. Raamatus on 180 lehekülge. Juhan luges 60 lehekülge läbi. Mitu lehekülge on lugemata ?

64. Riidas oli 238 halgu puid; sinna laoti veel 50 halgu. Mitu halgu puid on riidas ?

65. Rongil on 284 kilomeetrist 60 km. veel sõita. Mitu km. on rongil sõidetud ?

66. Perenaisel oli kaks lehma: üks andis nädalas 75, teine 80 liitrit piima. Kui palju piima sai perenaine nädalas ?

67. Koolis oli 132 last, nendest poissa 70. Mitu oli koolis tütarlapsi ?

68. Õunanaine ostis 240 marga eest õuna ja müüs nad 60 marga kasuga ära. Kui palju raha eest müüs õunanaine õunad ära ?

69. Ostja sai 1000 margast 70 marka tagasi. Mis maksis kaup ?

70. Vennal oli 756 marka raha, õel 90 marka rohkem. Kui palju raha oli õel ?

71. Suur-Munamägi on 324 meetrit kõrge, Väike-Munamägi 80 meetrit madalam. Kui kõrge on Väike-Munamägi ?

72.	400+30	470—70	550+20	750—40
	6 000+50	1 520—20	630+60	990—80
	50 000+90	175—70	1 650+40	4 580—60
	300 000+20	9 948—40	4 920+70	2 270—50

73.	626+40	212+60	855—30	471—40
	215+60	435+60	499—70	696—80
	6 244+30	4 424+50	5 575—60	2 285—50
	2 912+80	6 345+40	3 178—50	9 096—70

74.	70+60	60+80	70+80	120—80	140—80
	80+70	50+70	90+20	150—60	120—90
	90+30	40+90	140—70	110—90	150—70
	50+80	80+90	160—80	170—80	180—90

75. $65+60$ $69+70$ $95+40$ $124-80$ $151-80$
 $72+70$ $48+80$ $86+30$ $149-50$ $163-70$
 $84+80$ $72+90$ $125-60$ $115-90$ $139-70$
 $57+70$ $56+80$ $118-70$ $175-80$ $148-80$

76. $140+60$ $200-70$ $275+70$ $345-80$
 $350+60$ $720-90$ $632+90$ $924-60$
 $9\ 270+30$ $5\ 600-60$ $1\ 644+60$ $5\ 252-70$
 $2\ 140+40$ $4\ 250-90$ $725+90$ $9\ 112-40$

77. Jaan ostis 75-margalise raamatu ja tal jäi 28 marka raha järele. Kui palju oli Jaanil enne raamatu ostmist raha?

78. Perenaine ostis 175 marga eest jahu ja 34 marga eest suhkrut. Kui palju raha kulus perenaisel ära?

79. Aidas oli 433 kilogrammi otri, rukkid 58 kg. rohkem. Kui palju oli aidas rukkid?

80. Ühte pütti mahtus 286 liitrit vett, teise 25 liitrit vähem. Kui suur oli teine pütt?

81. Kaupmees ostis 700 muna. Veoga läks 35 muna katki. Mitu muna jäi terveks?

82. Puiestik on 444 meetrit pikk, tema laius on pikkusest 75 meetrit vähem. Kui lai on puiestik?

83. $75+72$ $48+68$ $95+27$ $99+25$ $59+72$
 $84+83$ $57+97$ $79+45$ $75+88$ $84+67$
 $57+61$ $88+43$ $67+56$ $39+84$ $78+74$
 $96+42$ $66+75$ $85+38$ $74+67$ $86+75$

84. $245+27$ $145+65$ $667+68$ $3\ 263+75$
 $654+39$ $276+43$ $384+37$ $4\ 629+96$
 $249+25$ $375+35$ $249+95$ $7\ 448+55$
 $636+48$ $448+95$ $694+49$ $9\ 347+85$

85. $548-23$ $180-62$ $300-45$ $1\ 000-25$
 $286-44$ $350-18$ $700-86$ $1\ 000-12$
 $377-35$ $570-48$ $600-57$ $1\ 000-75$
 $769-45$ $860-36$ $800-75$ $1\ 000-81$

86. $140-75$ $132-57$ $722-65$ $344-76$
 $120-63$ $151-86$ $861-92$ $352-66$
 $150-85$ $175-88$ $632-85$ $236-95$
 $130-94$ $166-79$ $943-76$ $761-78$

87. Jsa teenis 900 marka nädalas, ema 600 m. Kui palju teenisid isa ja ema kokku?

88. Kahe arvu summa on 3200; üks arv on 800. Leida teine arv!

89. Kaupmees ostis kauba 3560 marga eest ja müüs 900 marga kasuga ära. Kui suure summa eest müüs kaupmees kauba ära?

90. Kaupmees ostis 4630 marga eest kaupa. Müües sai ta selle kauba pealt 700 marka kahju. Kui palju raha eest müüs kaupmees kauba ära?

91. Ühe õunapuu otsast saadi 800 õuna, teise otsast 750. Mitu õuna saadi kokku kahe õunapuu otsast?

92. Aednikul oli 2450 pead kapsaid; ta müüs 950 pead ära. Mitu pead kapsaid on müümata?

93. Raamatukogus oli 1420 eksemplaari eesti- ja 860 eks. muukeelseid raamatuid. Mitu eksemplaari oli raamatukogus raamatuid?

94. Jsal oli 2430 marka raha; tema ostis sae, mis 550 marka maksis. Kui palju jäi isal raha järele?

95.	800+700	4 500+800	1 400—500	5 400—900
	600+900	2 800+400	1 800—900	4 000—800
	2 500+600	7 900+600	2 400—800	5 000—700
	7 200+900	5 400+900	3 500—700	6 400—800

96.	750+600	3 650+600	1 250—500	3 210—800
	940+500	2 720+500	1 430—800	4 050—700
	630+800	1 990+300	1 520—700	6 360—900
	860+900	6 610+700	1 660—900	5 470—500

97.	800+420	1 800+510	1 350—650	3 620—920
	700+380	2 700+950	1 490—790	2 470—670
	900+150	4 500+760	1 240—840	4 220—720
	600+750	3 500+920	1 850—950	5 660—860

98.	750+750	2 730+690	1 230—650	4 450—770
	460+940	1 680+550	1 410—540	5 340—960
	660+560	4 960+780	1 180—450	2 360—380
	940+870	2 490+720	1 720—870	3 530—880

99. Jsa teenis 7000 marka kuus, ema 4000 marka; nad kulutasid kokku 9000 marka kuus. Kui palju jäi isal ja emal kuus raha järele?

100. Üks kaupmees müüs 6 000 000 marga eest kaupa, teine 7 000 000 marga eest; kolmas 5 000 000 marga

eest vähem, kui kaks esimest kokku. Kui palju raha eest müüs kolmas kaupmees kaupa?

101. Ühe maja ehitamiseks veeti 120 000 telliskivi, teise jaoks 40 000 kivi vähem. Mitu telliskivi läks kahe maja ehitamiseks?

102. Kolme arvu summa on 220 000 000; üks arv on 90 000 000, teine 60 000 000. Leida kolmas arv!

103. Majaomanik müüs oma puumaja 400 000, kivimaja 900 000 marga eest ära. Ta ostis uue maja ja tal jäi 600 000 marka järele. Kui palju maksis uus maja?

104. Üks arv on 600 000 000, teine 700 000 000, kolmas 800 000 000. Kui palju on kahe esimese arvu summa kolmandast arvust suurem?

105.	7 000+4 000	12 000-5 000	45 000+9 000
	18 000+7 000	15 000-7 000	63 000-7 000
	39 000+6 000	43 000-9 000	88 000+8 000
	75 000+8 000	72 000-8 000	91 000-9 000

106	9 000 000+7 000 000	14 000 000-6 000 000
	75 000 000+6 000 000	22 000 000-8 000 000
	17 000 000+8 000 000	75 000 000-7 000 000
	26 000 000+9 000 000	46 000 000-9 000 000

107.	70 000+60	110 000-40 000
	40 000+80	150 000-80 000
	270 000+90	450 000-90 000
	480 000+50	720 000-70 000

108.	50 000 000+80 000 000	120 000 000-60 000 000
	90 000 000+70 000 000	170 000 000-90 000 000
	360 000 000+90 000 000	920 000 000-80 000 000
	180 000 000+40 000 000	480 000 000-90 000 000

109.	400 000+900 000	1 200 000-400 000
	600 000+800 000	1 800 000-900 000
	1 800 000+700 000	3 500 000-700 000
	2 700 000+900 000	4 500 000-800 000

110.	600 000 000+700 000 000
	900 000 000+800 000 000
	1 500 000 000-700 000 000
	2 700 000 000-900 000 000

111. Raamatukokku ostesti esimene kord 7200 marga eest, teine kord 3800 marga eest raamatuid.

Eestikeelseid raamatuid oli 9500 marga eest. Kui palju raha eest oli võõrakeelseid raamatuid?

112. Ühes pangas oli 7 400 000 marka raha hoiul, teises pangas 8 800 000 marka. Kui palju raha peab veel hoiule toodama, et mõlemas pangas kokku 20 000 000 marka hoiul oleks?

113. Savikojas oli valmis 50 000 katusekivi, ära müüdi 34 000 kivi, juure tehti 27 000 kivi. Mitu katusekivi on savikojas valmis?

114. Saksamaal elab 60 000 000 inimest, Inglismaal 47 300 000 inimest. Kui palju on Saksamaal rohkem elanikke kui Inglismaal?

115. Eestis loetakse 1 200 000 elanikku, neist elavad 285 000 inimest linnades. Leida maaelanikkude arv Eestis?

116. Üks liidetav on 480 000 000, teine 850 000 000. Leida summa!

117. Vähendatav on 1 450 000 000, lahutatav 670 000 000. Leida vahe!

118.	7 500+2 500	10 000—1 500	5 700+9 400
	6 500+6 500	12 200—6 600	8 300+2 700
	8 400+4 800	16 400—7 800	12 500—8 800
	18 600+6 900	13 500—8 600	24 200—7 500

119.	7 500 000+3 600 000	15 000 000—7 500 000
	5 700 000+9 400 000	12 200 000—8 400 000
	12 400 000+5 900 000	25 500 000—9 600 000
	9 800 000+7 700 000	63 200 000—7 300 000

120.	24 000+37 000	42 000—18 000
	56 000+75 000	91 000—49 000
	16 000+45 000	84 000—28 000
	36 000+46 000	73 000—19 000

121.	45 000 000+27 000 000	480 000+620 000
	92 000 000+29 000 000	990 000+550 000
	83 000 000—47 000 000	1 200 000—460 000
	94 000 000—75 000 000	2 500 000—750 000

122.	550 000 000+660 000 000
	740 000 000+480 000 000
	1 300 000 000—950 000 000
	2 000 000 000—880 000 000

II.

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{r}
 235 \\
 + 741 \\
 \hline
 976
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 11 \\
 346 \\
 + 454 \\
 \hline
 800
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 111 \\
 3768 \\
 + 594 \\
 \hline
 4362
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 121 \\
 376 \\
 2643 \\
 + 94 \\
 \hline
 3113
 \end{array}
 \end{array}$$

123. Seletada: kuidas on üleval antud liitmise näidetes liidetavad kirjutatud? Kus seisab liitmismärk? Kuidas on liitmist toimetatud? Kuhu ja kuidas on summa kirjutatud?

124. Kirjutada järgnevad arvud nii hõõlasse, et ühelised üheliste all, kümnelised kümneliste ja sajalise sajaliste all seisavad: 245, 309, 67, 800, 8, 152, 3, 37, 1348, 12, 7501, 9, 900, 25, 2, 2131.

125. Liita, nagu üleval näidatud: 426 ja 532; 27 ja 573; 176 ja 2449; 354, 7648 ja 75; 3462 ja 516; 7536 ja 1464; 6398 ja 2742; 6273, 87 ja 996.

126. Raiuti 436 kuuse- ja 264 männapalki. Kui palju raiuti palke?

127. Rakveres oli 1921 a. 1. juulil 9292 elanikku. Poole aastaga tuli 329 inimest juure. Mitu inimest elas Rakveres 1. jaanuaril 1922 a.?

128. Eestis oli enne 1919 a. 234 raamatukogu; 1919 a. asutati 39 raamatukogu, 1920 a. 29 ja 1921 a. 155. Mitu raamatukogu oli meil 1922 a. 1. jaanuaril?

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{r}
 658 \\
 - 235 \\
 \hline
 423
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 4362 \\
 - 3768 \\
 \hline
 594
 \end{array}
 \qquad
 \begin{array}{r}
 800 \\
 - 346 \\
 \hline
 454
 \end{array}
 \end{array}$$

129. Seletada: kuidas on üleval antud näidetes vähendatav ja lahutatav kirjutatud? Kus seisab lahutamismärk? Kuidas on lahutamist toimetatud? Kuhu ja kuidas on vahe kirjutatud?

130. Lahutada, nagu üleval näidatud: 783-st 463; 4815-st 927; 900-st 545; 5696-st 4563; 7251-st 5645; 7002-st 675;

131. Põllult korjati 338 kivi; ühe koormaga viidi 172 kivi ära. Mitu kivi jäi teise koorma jaoks?

131. Võrus elas 1921 a. 1. juulil 5614 inimest, 1922 a. 1. jaanuaril 6094 inimest. Mitu elanikku tuli Võrru poole aastaga juure?

133. 1922. a. 1. jaanuaril oli Eesti kaubalaevastikus 534 laeva, nendest 53 aurikut, 82 mootorpaati, teised kõik purjekad. Mitu purjekat oli Eesti kaubalaevastikus?

134. 1922. a. 1. jaanuaril oli Eestis raudteed: Vabariigi laiarööpalist 666 kilomeetrit, Vabariigi kitsarööpalist 79 km.; era kitsarööpalist 502 km. vähem, kui Vabariigi raudteid kokku. Mitu km. oli Eestis raudteed?

135. 1919 a. 1. jaanuaril oli Eesti raudteedel 259 sõiduvagunit; sõjasaagina saadi 1919. a. 70 ja 1920. a. 113 vagunit juure. Mitu sõiduvagunit puudus meil 1920. a. lõpul 500 vagunist?

136. Juhan käis 4 talve koolis: esimesel talvel 158 päeva, teisel 11 päeva rohkem, kolmandal 7 ja neljandal 19 päeva vähem, kui esimesel talvel. Mitu päeva käis Juhan koolis?

137. Veski jahvatas kuus: kaeru 37 puuda, otri 285 puuda rohkem kui kaeru, rukkid 178 puuda rohkem kui otri, nisu 68 puuda. Mitu puuda vilja jahvatas veski kuus?

138. Perekonnal läks septembri kuus petrooleumi ostmiseks 245 marka, igal järgmisel kuul aasta lõpuni läbisegi 78 marka igast eelmisest kuust rohkem. Mitme marga eest läks perekonnal 1. septembrist aasta lõpuni petrooleumi?

139. Koolipoiss kirjutas 6 arvu: esimene oli 247, teine 356; iga järgmine oli nii suur, kui kaks eelmist kokku. Leida teised 4 arvu!

140. Aednik sai 1776 pead kapsaid; ta müüs 748 pead ära, 863 pead tegi sisse. Mitu pead kapsaid on aednikul alles?

141. Perekonnal läks jaanuari kuus petrooleumi ostmiseks 450 marka, igal järgmisel kuul aprilli lõpuni keskmiselt 85 marka vähem, kui igal eelmisel kuul. Kui palju raha eest läks perekonnal 4 kuu jooksul petrooleumi?

142. Koolipoiss kirjutas 5 arvu; kaks esimest on 1438 ja 975. Leida teised kolm arvu, kui teada on, et iga järgmine oli nii suur kui kahe eelmise vahe!

145. Ühes vallas elas 3623 inimest, teises 1345 enam. Mitu inimest elas kokku kahes vallas?

146. Talumees müüs kaks lehma. Ühe eest sai ta 6250 marka, teise eest 1625 marka vähem. Kui palju sai talumees raha?

147. Viljandi linnas elas 1922 a. 1. jaanuaril 9143 mees- ja 8961 naiskodanikku. Mitu inimest puudus Viljandis 20 000 inimesest?

148. Kirjutada arvud: 489, 527 603, 679, 717, 755, 793 nii kõrval oleva ruudu tühjadesse ruudukestesse, et nende summa ülevalt alla ja pahemalt paremale poole annaks aastaarvu 1923.

565	641	

149. Asunik sai Vabariigi valitsuselt 30 000 marka laenuks; sellest rahast kulutas ta 19 200 marka hobuse, 3540 marka lehma ja 6825 marka vankri ostmiseks. Kui palju jäi asunikul laenust raha järele?

150. Linakaupmees ostis 45 638 puuda linu; neist saatis ta 38 275 puuda Tallinna. Mitu puuda linu tuleb linakaupmehel veel osta, et teine kord sama palju linu saata kui esimene kord?

151. 1922 a. 1. jaanuaril elas Tallinnas 57 620 mees- ja 62 559 naiskodanikku. Jaanuarikuus tuli juure 5918, lahkus 4935 inimest. Mitu inimest elas Tallinnas 1. veebruaril 1922?

152. 1922 a. 1. märtsil elas Tallinnas 103 018 eestlast, 9682 sakslast, 3820 venelast, 2208 juuti, 1738 lätlast, 395 poolakat, 128 soomlast, 95 rootslast, 89 tatarlast, 48 inglasi, 47 prantslast ja 213 inimest muist rahvustest. Mitu inimest elas Tallinnas 1. märtsil 1922?

153. Eestis oli:

	Hobuseid	Veiseid	Lambaid	Sigu
1919 aastal	164 980	406 569	419 909	150 072
1920 „	164 502	442 668	530 291	260 693

Kui palju oli 1920 a. Eestis loomi rohkem kui 1919 a.?

154. Raamatukogudest loeti raamatuid:

	Linnades	Maal
1919 aastal	256 220 eksemp.	83 615 eksemp.
1921 „	366 000 „	120 000 „

Leida: 1) mitme eksemplaari võrra on 1921 a. a) linnades, b) maal rohkem raamatuid loetud kui 1919 a.? 2)

Mitme eksemplaari võrra loeti kummalgi aastal linnas rohkem kui maal?

155. Juss tuli koolist ja ütles vanemale vennale: Kirjuta üks kolmekohaline arv, ainult esimene ja viimane number olgu isesuurused ja nende vahe mitte vähem kui 2! Kõrvale kirjuta sama arvu tagaspidises numbrite järjekorras teine arv! Lahuta suuremast arvust vähem! Saadud vahele kirjuta tema numbrite tagaspidises järjekorras uus arv alla! Liida neid! Kas said arvu 1089?

Proovida seda ülesannet veel teistel arvudel!

156.	573+899	1926+ 277	3 696+8 645
	628+454	4 386+ 835	2 719+7 692
	945+876	929+5 875	5 148+8 863
	776+548	887+8 454	9 999+4 444
157.	1 448-655	4 623- 895	48 335-9 626
	1 287-596	7 012 -1 944	15 132-5 236
	1 856-939	14 234-7 465	66 349-7 428
	2 522-493	42 648-9 545	25 036-8 129
158.	12 618+9 293	18 305-12 216	35 285+48 388
	53 009+8 294	37 082-25 949	40 935+18 675
	72 905+ 999	55 620-15 845	50 049+37 654
	87 677+ 789	92 281- 37 282	79 388+52 647
159.	62 138-55 742	326 436+275 744	362 315- 45 630
	12 618- 11 944	583 948+197 452	900 900- 72 162
	97 302-88 405	788 354+312 648	808 000-118 025
	69 912-48 922	439 789+577 699	500 030-442 233
160.	1 625 348+	739 826	2 302 545- 733 239
	8 139 472+	4 621 519	9 534 626- 4 442 537
	45 045 045+	2 689 193	90 180 075- 75 425 232
	757 635 428+	613 775 537	800 000 000-215 042 005
161.		345 026+ 57 209+	6 998
		1 439 237+	295+202 408
		375 295-146 309-	10 475
		2 612 405-934 325-	45 678
162.		312+ 34 625+	9 748+ 4 548
		9 408 637+692 375-	5 932 825+ 39 635
		75 275+936 248-	450 637+874 857
		42 612+788 259+	9 876-914 099

Summa muutused.

163. Ühes korvis on 200, teises 300 õuna. Mitu õuna on kahes korvis kokku? Mitu õuna on kahes korvis, kui ühte korvi 50 õuna juure paneme? kui ühte korvi 60, teise 40 õuna juure paneme? kui ühte korvi 100, teise 50 õuna juure paneme?

164. Mis sünnib summaga, kui üht liidetavat suurendada: 5 võrra? 25 võrra? 100 võrra? kui mõlemaid liidetavaid suurendada: üht 8, teist 2 võrra? üht 50, teist 30 võrra?

165. Aednik istutas 500 kapsa ja 200 kaali taime. Mitu taime istutas aednik? Mitu taime jäi kasvama, kui 40 kapsa taime ära kuivas? kui 50 kapsa ja 30 kaali taime ära kuivas? kui 60 kapsa ja 40 kaali taime ära kuivas?

166. Mis sünnib summaga, kui üht liidetavat vähendada: 10 võrra? 60 võrra? kui mõlemaid liidetavaid vähendada: üht 15, teist 10 võrra? üht 80, teist 70 võrra?

167. Vennal on 2000, õel 1000 marka. Kui palju raha on vennal ja õel kokku? Kui palju raha on mõlemil kokku, kui vend 200 marka juure teenis, õde 200 marka ära kulutas? kui vend 1000 marka juure teenis, õde 500 marka ära kulutas? kui vend 400 marka juure teenis, õde 100 marka ära kulutas?

168. Mis sünnib summaga, kui üht liidetavat suurendada 10 võrra, teist vähendada 10 võrra? üht suurendada 50 võrra, teist vähendada sama võrra? üht suurendada 100 võrra, teist vähendada 50 võrra? üht suurendada 200 võrra, teist vähendada 20, 50, 100, 200, 300, 500 võrra?

169. Üht liidetavat suurendati 100 võrra. Mis tuleb teha teise liidetavaga, et summa ei muutuks? et summa 10 võrra suureneks? 25, 50, 100, 150, 300 võrra suureneks? et summa 5 võrra väheneks? 10, 40, 90, 120, 200 võrra väheneks?

170. Üht liidetavat vähendati 200 võrra. Mis tuleb teha teise liidetavaga, et summa ei muutuks? et summa 8, 15, 65, 100, 200 võrra suureneks? et summa 20, 50, 100, 150, 200, 205, 240, 300 võrra väheneks?

171. Üht liidetavat suurendati 125 võrra, teist 237 võrra, kolmandat 97 võrra. Mis sünnib summaga?

172. Üht liidetavat vähendati 86 võrra, teist 247 võrra, kolmandat 169 võrra. Mis sündis summaga?

173. Üht liidetavat suurendati 475 võrra, teist vähendati 276 võrra. Kuidas muutus summa?

174. Üht liidetavat vähendati 500 võrra, teist suurendati 175 võrra, kolmandat suurendati 237 võrra. Mis sündis summaga?

175. Üht liidetavat vähendati 328 võrra. Mis tuleb teise liidetavaga teha, et summa 137 võrra suureneks? et summa 137 võrra väheneks?

Vahe muutused.

176. A. alevis elas 2000 inimest, B. alevis 1200. Mitu inimest elas B. alevis vähem kui A. alevis? Mitu inimest elab B. alevis vähem kui A. alevis, kui A. alevisse 100, 200, 500 inimest juure tuli? kui A. alevist 50, 300, 600 inimest ära läks?

177. Mis sünnib vahega, kui vähendatavat suurendada: 5 võrra? 10 võrra? 70 võrra? kui vähendatavat vähendada: 8 võrra? 20 võrra? 70 võrra?

178. Aidas oli 700 kg. rukkid ja 400 kg. otri. Kui palju oli otri rukistest vähem? Kui palju oli otri rukistest vähem, kui 60, 100, 200 kg. otri juure toodi? kui 40, 200, 300 kg. otri ära viidi?

179. Mis sünnib vahega, kui lahutatavat suurendada: 2 võrra? 15 võrra? 75 võrra? kui lahutatavat vähendada: 7 võrra? 30 võrra? 150 võrra?

180. Kaupmehel oli 900 kg. suhkrut ja 300 kg. kohvi. Kui palju oli kohvi vähem kui suhkrut? Kui palju oli kohvi suhkrust vähem, kui kaupmees 100 kg. suhkrut ja 100 kg. kohvi juure ostis? kui kaupmees 200 kg. suhkrut ja 100 kg. kohvi juure ostis? kui kaupmees 400 kg. suhkrut ja 200 kg. kohvi juure ostis?

181. Mis sünnib vahega, kui vähendatavat ja lahutatavat suurendada: üht 10, teist ka 10 võrra? üht 100 võrra, teist 20, 50, 80, 100, 105, 150, 200 võrra?

182. Vähendatavat suurendati 100 võrra. Mis tuleb teha lahutatavaga, et vahe ei muutuks? et vahe 50, 10 võrra suureneks? et vahe 10, 50 võrra väheneks?

183. Õunanaisel oli 500 õuna ja 200 pirni. Kui palju oli õunanaisel õunu rohkem kui pirne? Kui palju on õunu pirstest rohkem, kui õunanaine ära müüb: 50 õuna ja 50 pirni? 100 õuna ja 50 pirni? 200 õuna ja 120 pirni?

184. Mis sünnib vahega, kui vähendatavat ja lahutatavat vähendada: üht 5 võrra ja teist ka 5 võrra? üht 120 võrra, teist 20, 40, 60, 100, 105, 120, 150, 200 võrra?

185. Vähendatavat vähendati 200 võrra, mis tuleb siis teha lahutatavaga, et vahe ei muutuks? et vahe 100 võrra väheneks? 20 võrra väheneks? et vahe 20 võrra suureneks? 100 võrra suureneks?

186. Kilogramm kohvi maksis 200 marka, kg. suhkrut 50 marka. Kui suur on kohvi ja suhkru hinna vahe? Kui suur on kohvi ja suhkru hinna vahe, kui kohvi 10 marka kallimaks, suhkur 5 marka odavamaks läks? kui kohvi 25 marka kallimaks, suhkur 10 marka odavamaks läks?

187. Mis sünnib vahega, kui vähendatavat suurendada 10 võrra, aga lahutatavat vähendada 10 võrra? vähendatavat suurendada 100 võrra, aga lahutatavat vähendada 5, 15, 75, 100, 150, 200 võrra?

188. Vähendatavat suurendati 200 võrra. Mis tuleb teha lahutatavaga, et vahe veelgi suureneks 5, 35, 80, 100, 250, 400 võrra?

189. Viltkübar maksis 800 marka, õlgkübar 500. Leida vilt- ja õlgkübara hinna vahe! Kui suur on mõlema kübara hinna vahe, kui viltkübarad 50 marka odavamaks, õlgkübarad 40 marka kallimaks läksid? kui õlgkübarad 100 marka odavamaks, õlgkübarad 80 marka kallimaks läksid?

190. Mis sünnib vahega, kui vähendatavat vähendada 20 võrra, aga lahutatavat suurendada 10 võrra? kui vähendatavat vähendada 50 võrra, aga lahutatavat suurendada 12, 30, 50, 100, 200 võrra?

191. Vähendatavat vähendati 300 võrra. Mis vaja teha lahutatavaga, et vahe veelgi väheneks 7, 45, 90, 125, 170 võrra?

192. Vähendatavat suurendati 168-ga, lahutatavat 425-ga. Mis sündis vahega?

193. Vähendatavat vähendati 342-ga, lahutatavat 294-ga. Mis sündis vahega?

194. Vähendatavat suurendati 2354-ga, lahutatavat vähendati 469-ga. Kuidas muutus vahe?
195. Vähendatavat vähendati 527 võrra, lahutatavat suurendati 219 võrra. Kuidas muutus vahe?
196. Kahe arvu vahe on 500. Vähendatavat suurendati 292 võrra, lahutatavat 313 võrra. Leida uus vahe?
197. Kahe arvu vahe on 5127. Vähendatavat ja lahutatavat vähendati: üht 249 võrra, teist 184 võrra. Leida uus vahe?
198. Kahe arvu vahe on 1321. Vähendatavat suurendati 129-ga, lahutatavat vähendati 92-ga. Kui suur on uus vahe?
199. Kahe arvu vahe on 658. Vähendatavat vähendati 89 võrra, lahutatavat suurendati 6175 võrra, Leida uus vahe!

Korrutamise ja jagamise.

1.

$$\begin{array}{ccccccc} 6 & \times & 40 & = & 240 \\ \text{Korrutaja} & & \text{Korrutatav} & & \text{Korrutis} \\ \hline & & \text{Tegurid} & & \end{array}$$

$$\begin{array}{ccccccc} 320 & : & 8 & = & 40 \\ \text{Jagatav} & & \text{Jagaja} & & \text{Jagatis} \end{array}$$

200. Kui palju maksid 79 eksemplaari raamatuid, kui 1 eks. 50 marka maksis?
201. Kui palju maksavad 60, 90 vihku, 8 marka tükk?
202. Õpetaja luges 280, 490 lehekülge nädalas. Mitu lehekülge luges õpetaja läbisegi päevas?
203. Viie ühesuuruse tundmata arvu summa on 750, 900, 650. Kui suur on iga arv?
204. Mitu tundi on 720 minutit? 900, 1000 minutit?
205. Perenaine ostis 4, 7 kg. suhkrut, 46 marka kg. Kui palju kulus perenaisel raha ära?
206. Mitu 7-margalist vihku saab osta 567 marga eest? 705 marga eest?
207. Mitu päeva on 25, 48, 52 nädalat?

208. Mitu raamatut on 144 kirjutuspognat? 216 kirjutuspognat? 288 kirjutuspognat?

209. Kolmekordsel majal on igal korral 9 akent, igal aknel 6 ruutu. Mitu ruutu on majal?

210. Neljaklassilises koolis on 144 last, igas klassis on 18 pinki. Mitu last istub igas pingis?

211. 6×20 8×70 4×90 40×6 50×7
 4×50 4×90 7×80 60×8 60×8
 9×30 6×70 9×90 80×5 80×9
 7×60 8×90 7×70 90×6 40×8

212. $250 : 5$ $300 : 6$ $630 : 7$ $280 : 40$ $270 : 90$
 $240 : 6$ $400 : 5$ $810 : 9$ $360 : 90$ $480 : 60$
 $350 : 7$ $540 : 6$ $560 : 8$ $450 : 50$ $540 : 90$
 $490 : 7$ $480 : 8$ $720 : 9$ $490 : 70$ $640 : 80$

213. 7×31 6×36 5×76 4×95 6×69
 4×92 9×54 9×55 6×48 7×85
 3×83 8×62 7×29 8×88 9×78
 9×51 4×89 8×75 5×95 8×69

214. $132 : 6$ $385 : 7$ $680 : 8$ $360 : 8$ $432 : 8$
 $175 : 5$ $455 : 7$ $477 : 9$ $259 : 7$ $600 : 8$
 $256 : 4$ $372 : 6$ $666 : 9$ $504 : 7$ $602 : 7$
 $440 : 5$ $264 : 3$ $564 : 6$ $828 : 9$ $594 : 6$

215. 42×4 78×6 55×4 44×9 77×7
 51×8 39×9 27×8 36×8 89×4
 62×3 75×8 64×5 54×7 49×8
 91×7 97×7 48×9 63×6 65×9

216. $125 : 25$ $405 : 45$ $102 : 17$ $228 : 57$
 $135 : 45$ $105 : 15$ $225 : 25$ $171 : 19$
 $325 : 65$ $260 : 65$ $108 : 18$ $168 : 28$
 $600 : 75$ $330 : 66$ $112 : 16$ $145 : 29$

217. $4 \times 5 \times 6$ $2 \times 9 \times 9$ $6 \times 6 \times 6$ $7 \times 6 \times 7$
 $6 \times 5 \times 8$ $2 \times 8 \times 9$ $7 \times 7 \times 7$ $6 \times 8 \times 9$
 $5 \times 8 \times 9$ $8 \times 6 \times 7$ $8 \times 8 \times 8$ $7 \times 9 \times 8$
 $5 \times 7 \times 6$ $6 \times 9 \times 8$ $9 \times 9 \times 9$ $8 \times 8 \times 7$

218. $360 : 9 : 5$ $243 : 3 : 9$ $432 : 6 : 8$
 $150 : 3 : 5$ $288 : 4 : 8$ $512 : 8 : 8$
 $210 : 7 : 5$ $216 : 6 : 6$ $196 : 7 : 4$
 $240 : 6 : 5$ $729 : 9 : 9$ $220 : 5 : 4$

219. Majateenija sai 800 marka kuus. Kui palju sai teenija 3, 6 kuus?

220. Vihk maksis 7 marka. Kui palju maksid 500, 900 vihku?

221. 7 meetrit riidet maksis 3500 marka. Mis maksis meeter riidet?

222. Mitu 500-margalist raha on 3000, 4500 marka?

223. Hobune sõitis keskmiselt 160 meetrit minutis. Mitu minutit sõitis hobune 4, 5, 8 minutis?

224. Mitu tükki on 420, 760, 950 paari?

225. Reisija sõitis 3, 5 päevaga 630 kilomeetrit. Mitu km. sõitis reisija läbisegi päevas?

226. Jgasse kasti pandi 250 õuna. Mitmesse kasti mahtus 750, 1500, 2000, 3000, 7500 õuna?

227.	3×700	7×600	9×900	300×9	400×8
	6×300	8×500	9×700	600×5	500×9
	9×500	6×900	8×800	800×6	900×6
	4×800	5×700	8×700	700×4	800×8

228.	$1\ 200 : 6$	$2\ 700 : 3$	$4\ 800 : 6$	$4\ 900 : 7$
	$1\ 600 : 4$	$3\ 200 : 4$	$5\ 400 : 9$	$8\ 100 : 9$
	$2\ 400 : 8$	$3\ 600 : 9$	$4\ 500 : 5$	$7\ 200 : 9$
	$2\ 500 : 5$	$4\ 000 : 8$	$2\ 800 : 7$	$6\ 400 : 8$

229.	$1\ 500 : 300$	$4\ 500 : 900$	$3\ 600 : 400$	$6\ 300 : 700$
	$2\ 500 : 500$	$3\ 200 : 400$	$4\ 900 : 700$	$7\ 200 : 800$
	$1\ 800 : 600$	$4\ 000 : 800$	$6\ 400 : 800$	$5\ 600 : 700$
	$3\ 500 : 700$	$5\ 400 : 600$	$4\ 800 : 600$	$8\ 100 : 900$

230.	3×150	5×120	6×480	120×6	350×7
	5×180	7×140	9×520	180×5	480×9
	4×250	3×270	5×750	250×3	750×6
	7×450	4×240	8×630	190×4	960×4

231.	$360 : 3$	$750 : 5$	$1\ 000 : 4$	$600 : 120$	$320 : 160$
	$480 : 3$	$640 : 4$	$1\ 000 : 8$	$450 : 150$	$810 : 270$
	$720 : 4$	$810 : 3$	$960 : 4$	$510 : 170$	$720 : 120$
	$960 : 6$	$520 : 4$	$840 : 7$	$1\ 000 : 250$	$1\ 000 : 125$

232. Õpetaja sai 6000 marka kuus palka. Kui palju palka sai õpetaja pooles aastast? 9 kuus?

233. 8 ühehinnalist lehma maksid 40 000 marka. Kui palju maksis üks lehm? Mitu samahinnalist lehma saab osta 20 000, 45 000 marga eest?

234. Ametnik sai 7 000 marka kuus palka; ta on saanud 35 000, 6300 marka. Mitme kuu palk on ametnikul käes?

235. Üks arv on 9 000 000, teine 5, 7, 9 korda suurem. Leida teine arv!

236. Jagatav on 36 000 000, jagaja 6 000 000. Leida jagatis!

238. Saeveskis lõigati 30 000 katuselaastu; lõigata on veel 9 korda nii palju. Mitu laastu on veel lõigata?

239. Pangast võeti 6 päeva jooksul 360 000 marka raha laenuks. Mitu marka laenati läbisegi iga päev?

240. Maja ehitamiseks läks 80 000 telliskivi.. Mitu samasugust maja saab ehitada 480 000, 720 000 telliskivist?

241. Korrutaja on 3, 6, 8, korrutatav 70 000 000. Leida korrutis!

242. Üks arv on 630 000 000, teine 7, 9 korda vähem. Leida teine arv?

243. Üks arv on 450 000 000, teine 50 000 000. Kumb arv on suurem ja mitu korda suurem?

244. Kauplusest müüdi iga kuu läbisegi 600 000 marga eest kaupa. Leida kaupluse pooleaasta läbimüük!

245. Panka toodi 6 kuu jooksul 5 400 000 marka raha hoiule. Kui palju raha toodi läbisegi kuus hoiule?

246. Pärjad jaotasid päranduse, 2 800 000 marka nii ära, et igaüks 700 000 marka sai. Mitu oli pärijaid?

247. Tööline teenis 1 200 marka nädalas. Kui palju teenis tööline 4 nädalas? 6, 8 nädalas?

248. Laudsepp sai 7 koolilaua eest 9 100 marka. Mis maksis iga laud?

249. Töökoda maksis iga nädal tööliste palgaks 9 000 marka; iga tööline sai 1 800 marka. Kui palju oli töökojas töölisi?

250. Kui palju maksavad 3, 5 hobust, kui iga hobune 19 000 marka maksab?

251. Kaupluse nädala läbimüük oli 84 000 marka. Leida keskmine päevane läbimüük!

252. Maja katusesse läks 15 000 laastu. Mitu samasugust katust saab katta 45 000, 75 000, 90 000 laastuga?

253.	$3 \times 5\,000$	$8 \times 5\,000$	$6 \times 9\,000$	36 000 : 9
	$5 \times 9\,000$	$9 \times 4\,000$	$7 \times 8\,000$	45 000 : 9
	$7 \times 6\,000$	$8 \times 9\,000$	$8 \times 4\,000$	81 000 : 7
	$6 \times 8\,000$	$9 \times 7\,000$	$9 \times 9\,000$	56 000 : 4

254.	49 000 : 7	35 000 : 5 000	48 000 : 6 000
	72 000 : 8	64 000 : 8 000	72 000 : 9 000
	27 000 : 9	21 000 : 7 000	63 000 : 7 000
	32 000 : 4	42 000 : 6 000	54 000 : 6 000

255.	$4 \times 5\,000\,000$	28 000 000 : 7	27 000 000 : 3 000 000
	$6 \times 8\,000\,000$	45 000 000 : 9	42 000 000 : 7 000 000
	$7 \times 9\,000\,000$	56 000 000 : 7	81 000 000 : 9 000 000
	$8 \times 4\,000\,000$	72 000 000 : 8	63 000 000 : 7 000 000

256.	$7 \times 40\,000$	320 000 : 8	480 000 : 60 000
	$6 \times 30\,000$	490 000 : 7	560 000 : 80 000
	$9 \times 70\,000$	720 000 : 8	810 000 : 90 000
	$6 \times 90\,000$	350 000 : 5	630 000 : 70 000

257.	$3 \times 40\,000\,000$	210 000 000 : 7
	$7 \times 50\,000\,000$	360 000 000 : 9
	$5 \times 60\,000\,000$	420 000 000 : 6
	$9 \times 70\,000\,000$	640 000 000 : 8

258.	450 000 000 : 90 000 000
	720 000 000 : 80 000 000
	420 000 000 : 70 000 000
	240 000 000 : 60 000 000

259.	$7 \times 200\,000$	1 800 000 : 6	4 800 000 : 800 000
	$5 \times 700\,000$	3 500 000 : 7	7 200 000 : 900 000
	$6 \times 800\,000$	6 300 000 : 9	2 100 000 : 700 000
	$7 \times 400\,000$	5 600 000 : 8	5 400 000 : 600 000

260.	$4 \times 1\,200$	$8 \times 4\,500$	$5 \times 6\,300$	7 200 : 6
	$6 \times 1\,500$	$9 \times 5\,400$	$7 \times 2\,500$	4 800 : 3
	$7 \times 1\,300$	$7 \times 6\,300$	$6 \times 9\,600$	6 400 : 4
	$5 \times 1\,800$	$5 \times 8\,500$	$8 \times 3\,700$	7 500 : 5

261.	42 500 : 5	4 800 : 1 200	5 100 : 1 700
	17 500 : 7	9 600 : 1 600	8 000 : 1 600
	31 500 : 5	5 400 : 1 800	4 200 : 1 400
	48 600 : 9	6 300 : 2 100	4 800 : 1 600

262.	5×15 000	36 000 : 3	54 000 : 18 000
	7×12 000	45 000 : 3	60 000 : 12 000
	9×11 000	72 000 : 4	95 000 : 19 000
	3×27 000	96 000 : 8	64 000 : 16 000

263. Meeter riidet maksis 40 marka. Kui palju maksis 30, 70, 90 meetrit sedasama riidet?

264. Mitu sekundit on 30, 50 minutit? 1 tund?

265. 50 eksemplaari raamatuid maksid 3 000, 4 500 marka. Mis maksis 1 eksemplar?

266. Mitu eksemplaari raamatuid saab osta 4 800, 7 200, 9 600 marga eest, 60 marka eksemplar?

267. Vagun kannab 900 puuda. Mitu puuda kannab rong, milles 30, 40 vagunit?

268. 30 töölisi laadisid 21 000 puuda kaupa laeva. Mitu puuda laadis keskmiselt iga tööline?

669. Mitme koormaga veab 45 000, 63 000 kilogrammi kaupa ära, kui 900 kg. koormasse laduda?

270. Sõjaväele osteti 30, 70 vankrit, 8 000 marka tükk. Kui palju tuli vankrite eest maksta?

271. Sõjaväele osteti 90 karilooma ja makseti nende eest 360 000 marka. Kui palju maksis keskmiselt iga loom?

272. Kitsarööpalisel laaditi igasse kaubavagunisse 8 000 kg. kaupa. Mitu vagunit on vaja 400 000, 720 000 kg. kauba jaoks?

273. Ööpäev on 24 tundi. Mitu tundi on novembrikuu?

274. Jalutaja käis 65 sammu minutis. Mitu sammu käis jalutaja 20, 30, 40 minutis? 1 tunnis?

275. Riis paberit on 20 raamatut. Mitu riisi on 480, 720, 900, 960 raamatut?

Mitu minutit on 1 200, 2 700, 3 000, 3 000 sekundit?

277.	10×40	30×50	20×70	70×70	90×60
	10×90	40×60	90×40	40×80	80×70
	20×40	50×70	80×80	90×50	80×80
	30×30	60×30	70×60	70×90	90×90

278.	500 : 10	1 200 : 20	4 800 : 60	4 900 : 70
	800 : 10	1 500 : 50	5 600 : 70	5 400 : 90
	600 : 20	2 400 : 80	7 200 : 80	3 500 : 70
	800 : 40	3 000 : 50	6 300 : 90	2 800 : 40

279. 10×600 40×400 30×900 70×500
 20×700 50×300 50×600 90×600
 10×900 60×700 40×700 60×800
 30×800 90×200 80×800 70×900
280. $4\ 000 : 10$ $12\ 000 : 20$ $72\ 000 : 80$ $45\ 000 : 500$
 $7\ 000 : 10$ $25\ 000 : 50$ $54\ 000 : 60$ $64\ 000 : 800$
 $9\ 000 : 30$ $36\ 000 : 40$ $27\ 000 : 30$ $35\ 000 : 700$
 $8\ 000 : 40$ $45\ 000 : 90$ $81\ 000 : 90$ $42\ 000 : 600$
281. $10 \times 5\ 000$ $70 \times 2\ 000$ $70\ 000 : 10$ $60\ 000 : 1\ 000$
 $30 \times 5\ 000$ $60 \times 6\ 000$ $140\ 000 : 20$ $150\ 000 : 3\ 000$
 $40 \times 4\ 000$ $80 \times 7\ 000$ $350\ 000 : 50$ $360\ 000 : 4\ 000$
 $50 \times 6\ 000$ $50 \times 9\ 000$ $180\ 000 : 60$ $450\ 000 : 5\ 000$
282. 20×24 40×12 50×45 90×25 24×30
 30×28 60×15 20×75 40×88 36×70
 20×32 80×12 40×48 70×36 25×90
 70×13 30×27 30×56 69×96 68×40
283. $220 : 20$ $300 : 20$ $910 : 70$ $560 : 20$ $1\ 500 : 60$
 $360 : 30$ $600 : 50$ $560 : 40$ $720 : 30$ $1\ 800 : 50$
 $450 : 50$ $900 : 60$ $900 : 50$ $960 : 40$ $3\ 600 : 80$
 $960 : 60$ $800 : 50$ $840 : 30$ $760 : 20$ $6\ 000 : 80$

284*) Kui palju kaaluvad 5, 8 raamatut, kui iga raamat 99, 299, 98, 498, 49, 68 grammi kaalub?

285. Kui palju maksavad 99, 599, 96, 295, 78 pliiatsit, kui iga pliiats 5 marka maksab?

286. Mitu tükki on 99, 95, 199, 298, 990 tosinat?

287. Pump annab 49, 58 liitrit vett minutis. Kui palju vett annab pump 40, 50, 60 minutis?

288. Koolipoiss luges keskmiselt 15, 25, 32, 37, 48 lehekülge päevas. Mitu lehekülge luges koolipoiss 11 päevas?

289. Mitu tundi on 101, 202 päeva?

290. Mitu poognat on 5, 50, 500 raamatut kirjutuspaberit?

291. Kui palju maksab 25 meetrit riiet, kui meetri hind on: 48, 84, 120, 240, 960 marka?

*) Ülesanded 284–297 on selleks, et seletada mõningaid arvamise hõlpsustamisi.

292. 4×99 , 199, 799, 98, 498, 97, 997; 5×299 , 97, 397, 78, 290, 680; 6×199 , 495, 790, 980; 8×49 , 68 95, 690, 870.

293. 99×6 , 9, 15, 25, 40, 52, 68, 101, 120, 300, 800; 199×4 , 7, 12, 50, 90; 499×3 , 8, 12, 40, 60; 98×5 , 9, 25, 75, 300; 398×4 , 8, 12, 25.

294. 11×11 , 12, 15, 17, 21, 23, 27, 33, 42, 54, 62, 81; 11×19 , 28, 37, 46, 55, 64, 73; 11×29 , 47, 68, 58, 77, 99.

295. 101×17 , 45, 68, 99, 70, 55, 78; 202×8 , 5, 12, 26, 35, 42, 49; 102×8 , 13, 25, 40, 35, 44.

296. 5, 50, 500×14 , 22 36, 64, 88, 120, 180, 240, 320, 480.

297. 25×12 16, 28, 40, 60, 48, 72, 96, 120, 240, 360, 400, 800, 840.

II.

298. Korrutada, nagu kõrval näidatud: $\frac{4 \times 358}{1432}$
 6×428 ; 7×6345 ; 9×23509 .

299. Laudsepp tegi 7 lauda, 925 marka tükk. Kui palju sai laudsepp laudade eest raha?

300. V. linnas elas 18 245 inimest; T. linnas oli tol-samal ajal 7 korda nii palju elanikke. Mitu inimest elas T. linnas?

301. Talumees sai vasika eest 675 marka, lehma eest 8 korda nii palju. Kui palju raha sai talumees kahe looma eest kokku?

302. Aednik müüs 768 pead kapsaid, 6 marka pea ja 492 pead, 8 marka pea. Kui palju raha sai aednik kapsaste eest?

303. Leida arvud, mis saab, kui arvu 12 345 679 korrutada arvudega: 9, 18, 27 jne.!

304. Korrutada, nagu kõrval näidatud: $\frac{75 \times 469}{2345}$
 87×628 ; 54×5784 ; 93×70456 .

305. Mitu rida on 48-leheküljelises raamatus, kui igal leheküljel 38 rida on? $\frac{3283}{35175}$

306. Mitu meetrit jõuab rong postvankrist 45 mi-nutis ette, kui rong 648, postvanker 197 meetrit minutis sõidab?

307. Ametnik sai 6836 marka kuus palka. Sellest rahast kulutas ta aasta jooksul 75356 marka ära. Kui palju raha hoidis ametnik alles?

308. Õpetaja ütles lastele: Kirjutage igaüks mis tahes kolmekohaline arv! Nüüd kirjutati ma teile igale ühele sinna kõrvale arvu, mis te saate, kui oma arvu korrutate 7-ga, saadud korrutist 11-ga, teist korrutist 13-ga. Lapsed korrutasid ja said tõesti samad arvud, mis õpetaja kirjutas.

Korrutage paar-kolm arvu, siis on teil kunsttükk käes!

309. Korrutada, nagu kõrvale näidatud: 367×548
 456×379 ; 257×3648 3836

310. V. linna vaesteköök valmistas iga päev 126 lõunat. Mitu lõunat valmistati aastaks? Aasta 365 päeva. $+ 3288$
1644
201116

311. Veski töötas 238 päeva aastas ja jahvatas iga päev keskmiselt 128 puuda vilja. Kui palju sai mölder jahvatamise maksu, kui ta 5 marka puudast võttis?

312. Kaupmees ostis 125 meetrit riidet, 935 marka meeter, 248 meetrit — 545 marka meeter ja 368 meetrit — 275 marka meeter. Kui palju raha eest ostis kaupmees riidet?

313. 4×364 5×7456 3×47264 375×6
 7×529 6×2904 7×88848 498×5
 8×608 9×2485 8×70567 3464×8
 9×178 5×3827 5×45683 5673×9

314. 25×48 43×904 47×2345 19×6123
 37×95 75×579 36×3506 27×5632
 63×48 87×629 54×5678 78×2489
 76×87 76×475 93×7045 39×1565

315. ~~234×47 780×36 344×2357
 512×93 847×74 150×4589
 63×44 140×26 398×9875
 750×87 278×39 477×9086~~

316. 4253×42 3786×275 6785×7265
 9178×97 9344×309 9538×2795
 6836×85 5875×854 6834×5457
 7265×58 7874×653 7986×4536

317. $9 \times (1+2)$ $8 \times (1+1)$ $9 \times (9+7)$
 $9 \times (12+3)$ $8 \times (12+2)$ $9 \times (98+6)$
 $9 \times (123+4)$ $8 \times (123+3)$ $9 \times (987+5)$
jne. jne. jne.

$$\begin{array}{r} 500 \times 365 \\ \hline 182\,500 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48\,000 \times 296 \\ \hline + 236\,800 \\ + 1184 \\ \hline 142\,08000 \end{array}$$

318. Korrutada, nagu üleval näidatud: $4\,000 \times 375$; $5\,400 \times 842$.

319. Puud kohvi maksis 2465 marka. Kui palju maksis 60 puuda kohvi?

320. Raamatukauplus laskis trükkida kaks raamatut: esimest 3000, teist 5000 eksemplaari; trükikoda võttis esimese raamatu eest 18, teise eest 15 marka eksemplarist. Kui palju sai trükikoda kahe raamatu trükkimise eest?

$$\begin{array}{r} 500 \times 7500 \\ \hline 3750000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6800 \times 840 \\ \hline + 672000 \\ + 504 \\ \hline 5712000 \end{array}$$

321. Korrutada: 360×570 ; $7\,500 \times 6\,900$.

322. Mitu telliskivi on ehitusplatsile veetud, kui 30 voorimeest 6 päeva vedasid ja igauks 960 kivi päevas kohale tõi?

323. Mitu sekundit on ööpäev? novembrikuu?

324. Korrutada, nagu kõrval näidatud: 309×546 ; 2008×1489 .

$$\begin{array}{r} 7006 \times 2345 \\ \hline + 14070 \\ + 16415 \\ \hline 16429070 \end{array}$$

325. Kaupmees ostis 405 meetrit riidet, 275 marka meeter ja 3006 meetrit riidet, 394 marka meeter. Kui palju raha eest ostis kaupmees riidet?

326.	60×48	240×268	$2\,300 \times 196$
	500×365	$3\,600 \times 435$	$6\,700 \times 243$
	$4\,000 \times 678$	$45\,000 \times 296$	$1\,230 \times 123$
	$70\,000 \times 397$	760×854	$35\,000 \times 465$

327.	$7 \times 4\,800$	370×520	250×600
	$9 \times 7\,500$	950×470	$7\,400 \times 750$
	$45 \times 2\,900$	$4\,500 \times 700$	$6\,500 \times 840$
	$368 \times 6\,000$	$1\,800 \times 1\,700$	940×610

328.	403×128	$8\,005 \times 3\,483$
	609×347	$6\,007 \times 7\,045$
	708×507	$4\,008 \times 8\,156$
	905×618	$50\,705 \times 2\,345$

329. Jagada, nagu kõrval näidatud: $2345 : 5$
 $9696 : 8; 5908 : 7.$ $\begin{array}{r} 20 \\ \hline 469 \end{array}$

330. Metsas raiuti 4864 palki. Neljas osa neist on välja veetud. Mitu palki on veel metsas? $\begin{array}{r} 34 \\ - 30 \\ \hline 45 \\ \hline 45 \end{array}$

331. Saeveskis lõigati pooles aastas 37656 lauda; sama aja sees müüdi ära 17364 lauda. Mitu lauda lõigati iga kuu keskmiselt rohkem kui müüdi?

332. 97248 marga eest osteti 4 ühehinnalist hobust. Kui palju maksid 3 hobust?

333. Jagada, nagu kõrval näidatud: $12432 : 21$
 $36192 : 48; 625158 : 27.$ $\begin{array}{r} 105 \\ \hline 592 \end{array}$

334. Kaupmees ostis 8715 marga eest riidet, 35 marka meeter. Mitu meetrit riidet ostis kaupmees? $\begin{array}{r} 193 \\ - 189 \\ \hline 42 \\ \hline 42 \end{array}$

335. Kauplusest müüdi suhkrut detsembrikuus 97515 marga eest, 45 marka kg., jaanuarikuus 89608 marga eest, 46 marka kg. Mitu kg. suhkrut müüdi kauplusest kahes kuus kokku?

336. Kүүni veeti 68 koormat heinu, keskmiselt 38 puuda koorem. Mitme koormaga veab kүүni tühjaks, kui keskmiselt 34 puuda koormasse panna?

337. Kirjutada mistahes kolmekohaline arv! talle kõrvalle sama arv nii, et mõlemist kõrva 6 kohaline arv sünnib! Jagada saadud arv 7-ga, jagatis 11-ga ja uus jagatis 13-ga Mis arvu saite?

Proovida seda veel teistel arvudel!

338. Jagada, nagu kõrval näidatud: $48506 : 614$
 $67124 : 194; 897383 : 4253.$ $\begin{array}{r} 4298 \\ \hline 79 \end{array}$

339. Mitu ahju saab 6696 potist, kui 186 potti ahju peale arvata? $\begin{array}{r} 5526 \\ \hline 5526 \end{array}$

340. 1922. aasta 1. jaanuaril oli Eestis 1442 algkooli 102382 õpilasega. Mitu õpilast õppis keskmiselt igas koolis?

341. 1922. a. jaanuarikuus elas Tallinnas 120498 inimest, Paldes tolsamal ajal 3171 inimest. Mitu korda oli Tallinn Paldest elanikkude arvu poolest suurem?

342. Koolipoisile anti 763 125 jagada 375-ga. Et 6 halvasti kirjutatud oli, siis luges koolipoiss selle nulliks. Kui palju tuli koolipoisi jagatis tõelisest jagatisest vähem?

343. $8462 : 2$ $4872 : 4$ $2745 : 5$ $3262 : 5$
 $9663 : 3$ $8896 : 8$ $7861 : 7$ $9487 : 6$
 $3577 : 7$ $6728 : 8$ $4707 : 9$ $5949 : 7$
 $4866 : 6$ $5908 : 7$ $9424 : 4$ $8138 : 8$

344. $73248 : 8$ $243184 : 4$ $2446408 : 4$
 $13458 : 6$ $604215 : 9$ $5624595 : 5$
 $45647 : 7$ $726383 : 7$ $8987657 : 7$
 $59148 : 9$ $521984 : 8$ $1345671 : 9$

345. $9492 : 21$ $12432 : 21$ $36192 : 48$
 $9072 : 21$ $13405 : 31$ $57204 : 28$
 $2546 : 67$ $24436 : 41$ $20020 : 65$
 $6570 : 73$ $30549 : 51$ $33970 : 43$

346. $625158 : 27$ $5599308 : 26$
 $118146 : 58$ $6758688 : 96$
 $345300 : 75$ $2925450 : 75$
 $761520 : 19$ $5038100 : 83$

347. $1340 : 268$ $6732 : 1683$ $35964 : 5994$
 $3448 : 456$ $9974 : 4987$ $60714 : 6746$
 $2072 : 296$ $8806 : 2936$ $85716 : 9524$
 $7054 : 856$ $9152 : 4576$ $72724 : 7516$

348. $9504 : 352$ $46400 : 725$ $457968 : 812$
 $7460 : 373$ $48506 : 614$ $598400 : 845$
 $8745 : 265$ $69312 : 912$ $396008 : 472$
 $91827 : 295$ $24584 : 875$ $521357 : 783$

349. Jagada, nagu kõrval näidatud: $\frac{296444 : 74}{1775322 : 87.}$ $\frac{296}{4006}$

350. Kaupmees ostis 19 kangast li-nast riidet ja maksis 57 133 marka. Mis maksis iga kangas? $\frac{444}{444}$

351. Savikoda maksis 68 sülla männapuude eest 102 544 marka ja 75 sülla kasepuude eest 150 375 marka. Kui palju oli süld kasepuid süllast männapuudest kallim?

352. Linda jagas 8910 693 99-ga ja sai 97. Missuguse vea tegi Linda?

353	39 479 : 97	686 784 : 98
	275 880 : 456	500 125 : 25
	973 144 : 24	380 171 : 19
	600 600 : 75	5 800 203 : 29

$$\begin{array}{r}
 375\,000 : 2\,500 = 3750 : 25 \\
 \underline{25} \quad \underline{150} \\
 125 \\
 \underline{125} \\
 0 \\
 =
 \end{array}$$

354. Jagada: 576 000 : 1 600; 1 680 000 : 240.

355. 1921. aastal lugesid Eestis raamatukogudest raamatuid: linnades 18 300 lugejat 366 000 eksemplaari ja maal 24 000 lugejat 120 000 eksemplaari. Mitu raamatut tuli linnades iga lugeja peale rohkem kui maal?

356. Koolipoisile anti 7 425 200 jagada 5 000-ga. Poiss kustutas enne kui jagama hakkas nii jagatavas kui jagajas 2 nulli. Jagatis tuli 1 485, jääk 2. Kas on vastus õige, kui ei, siis kus on viga?

357.	8 960 : 80	920 000 : 4 000
	57 600 : 640	9 576 000 : 7 000
	48 600 : 2 700	9 648 000 : 8 000
	995 000 : 2 500	5 420 300 : 6 700

Korrutise muutused.

358. Ema teenis 100 marka päevas. Kui palju teenis ema 10 päevas? Kui palju teenis ema 2 korda, 4 korda pikema ajaga? 2 korda, 5 korda lühema ajaga?

359. Mis sünnib korrutisega, kui korrutajat suurendada: 2 korda? 5 korda? 10 korda? korrutajat vähendada: 2 korda? 5 korda? 10 korda?

360. Kui palju maksavad 20 eksemplaari raamatut, 50 marka eksemplaar? Kui palju maksavad 20 eksemplaari raamatuid, mille eks. hind 2 korda, 4 korda kallim? mille eks. hind 2 korda, 5 korda odavam?

361. Mis sünnib korrutisega, kui korrutatavat suurendada: 5 korda? 10 korda? kui korrutatavat vähendada: 5 korda? 10 korda?

362. Kui palju maksis kaupmees 10 meetri riide eest, 300 marka meeter? Kui palju tuleb kaupmehel maksta, kui ta ostab 3 korda rohkem ja 2 korda kallimat riidet? Kui ta ostab 10 korda rohkem ja 3 korda kallimat riidet?

363. Kui palju maksis kaupmees 100 meetri riide eest, 600 marka meeter? Kui palju tuleb kaupmehel maksta, kui ta ostab 2 korda vähem ja 3 korda odavamalt riidet? Kui ta ostab 5 korda vähem ja 6 korda odavamalt riidet?

364. Mis sünnib korrutisega, kui korrutajat ja korrutatavat suurendada: üht 2 korda, teist 3 korda? üht 3 korda, teist 4 korda? Kui korrutajat ja korrutatavat vähendada: üht 2 korda, teist 5 korda? üht 3 korda, teist 4 korda?

365. Korrutajat suurendati 2 korda. Mis teha korrutatavaga, et korrutis suureneks: 6 korda? 10 korda? 16 korda?

366. Korrutajat vähendati 3 korda. Mis teha korrutatavaga, et korrutis väheneks 6 korda? 12 korda?, 21 korda?

367. Kui kaugel on ratas 20 tunniga, kui ta 30 km. tunnis veereb? Kui kaugel on ratas 2 korda pikema ajaga, aga 2 korda vähema kiirusega? 10 korda pikema ajaga, aga 5 korda vähema kiirusega?

368. Mis sünnib korrutisega, kui korrutajat suurendada 2 korda, aga korrutatavat vähendada 2 korda? Kui korrutajat suurendada 3 korda, aga korrutatavat vähendada 6 korda? 12 korda? 15 korda?

369. Korrutajat suurendati 4 korda. Mis teha korrutatavaga, et korrutis ei muutuks? et korrutis väheneks 2 korda? 3 korda? 5 korda?

370. Kui palju kaalub pakk raamatuid, milles 100 raamatut, 80 grammi iga raamat? Kui palju kaalub pakk, milles raamatuid 2 korda vähem, aga iga raamat kaalub 2 korda rohkem? milles 2 korda vähem raamatuid, aga iga raamat kaalub 8 korda rohkem? milles 5 korda vähem raamatuid, aga iga raamat kaalub 10 korda rohkem?

371. Mis sünnib korrutisega, kui korrutajat vähendada 3 korda, aga korrutatavat suurendada 8 korda? Kui korrutajat vähendada 5 korda, aga korrutatavat suurendada 10 korda? 15, 20 korda?

372. Korrutajat vähendati 2 korda. Mis teha korrutatavaga, et korrutis ei muutuks? et korrutis suureneks 8 korda? 12 korda? 20 korda?

373. Korrutajat suurendati 7 korda, korrutavat 3 korda. Kuidas muutus korrutis?

374. Korrutajat vähendati 6 korda, korrutatavat 5 korda. Kuidas muutus korrutis?

375. Korrutajat suurendati 5 korda, aga korrutatavat vähendati 10 korda. Mis sündis korrutisega?

376. Korrutajat vähendati 6 korda, aga korrutatavat suurendati 3 korda, 12 korda. Mis sündis korrutisega?

Jagatise muutused.

377. Lehm andis 10 liitrit piima päevas. Mitme päevaga andis lehm 300 liitrit piima? Mitme päevaga andis lehm 2, 3, 5, 10 korra suurema hulga piima? 2, 5, 10 korda vähema hulga piima?

378. Mis sünnib jagatisega, kui jagatavat suurendada: 2 korda? 6 korda? 30 korda? Kui jagatavat vähendada: 3 korda? 5 korda? 20 korda?

379. On 800 meetrit kraavi kaevada. Mitu meetrit peab päevas kaevama, kui kraavi 8 päevaga tahetakse valmis saada? Kui kraavi 2 korda? 4 korda lühema ajaga tahetakse valmis saada? Kui kraavi 2 korda? 5 korda pikem aeg võib kaevada?

380. Mis sünnib jagatisega, kui jagajat suurendada: 5 korda? 7 korda? 10 korda? Kui jagajat vähendada: 6 korda? 10 korda? 20 korda?

381. Mitu korda saab leiba teha 100 kg. jahust, kui 10 kg. jahu korruga leivaks teha? Mitu korda saab leiba teha 2 korda suuremast hulgast jahust, kui 2 korda rohkem jahu korruga leivaks teha? Mitu korda saab leiba teha 6 korda, 12 korda suuremast hulgast jahust, kui 2 korda, 3 korda rohkem jahu korruga leivaks teha?

382. Mis sünnib jagatisega, kui jagatavat ja jagajat suurendada: üht 3 korda ja teist ka 3 korda? üht 20 korda, teist 2, 5, 10 korda?

383. Jagatavat suurendati 30 korda. Mis teha jagajaga, et jagatis ei muutuks? et jagatis suureneks 2 korda? 10 korda? et jagatis väheneks 2 korda? 5 korda?

384. Mitme tunniga sõidab rong 1200 km., 40 km. kiirusega tunnis? Mitme tunniga sõidab rong 2 korda vähem maad 2 korda vähema kiirusega? 4, 10 korda vähem maad 2 korda vähema kiirusega? 2 korda vähem maad 4 korda vähema kiirusega?

385. Mis sünnib jagatisega, kui jagatavat ja jagajat vähendada: üht 4 korda ja teist ka 4 korda? üht 8 korda, teist 2 korda? 4, 8 korda?

386. Jagatavat vähendati 10 korda. Mis teha jagajaga, et jagatis ei muutuks? et jagatis väheneks: 2 korda? 5 korda? et jagatis suureneks: 2 korda? 4 korda?

387. Mitu meetrit riidet saab osta 8000 marga eest, 800 marka meeter? Mitu meetrit riidet saab osta, kui raha 2 korda rohkem ja riide 2 korda odavam? Kui raha 5, 12 korda rohkem ja riide 4, 10 korda odavam?

388. Mis sünnib jagatisega, kui jagatavat suurendada 3 korda, aga jagajat vähendada 2 korda? kui jagatavat suurendada 8 korda, aga jagajat vähendada: 2, 4, 8 korda?

389. Jagatavat suurendati 3 korda. Mis teha jagajaga, et jagatis suureneks: 3 korda? 6, 15 korda?

390. Mitu raamatut saab osta 10000 marga eest, 50 marka raamat? Mitu raamatut saab osta, kui raha 2 korda, 5 korda 10 korda vähem, aga iga raamat 2 korda 4 korda kallim?

391. Mis sünnib jagatisega, kui jagatavat vähendada 4 korda, aga jagajat suurendada 2 korda? Kui jagatavat vähendada 5 korda, aga jagajat suurendada: 2, 4, 5 korda?

392. Jagatavat vähendati 4 korda. Mis teha jagajaga, et jagatis väheneks. 2 korda? 4, 8 korda?

393. Jagatavat suurendati 50 korda, jagajat 100, 50, 25 korda. Kuidas muutus jagatis?

394. Jagatavat vähendati 40 korda, jagajat 80, 40, 20 korda. Kuidas muutus jagatis?

395. Jagatavat suurendati 6 korda, jagajat vähendati 2, 5, 10 korda. Kuidas muutus jagatis?

396. Jagatavat vähendati 8 korda, jagajat suurendati 2, 5, 10 korda. Kuidas muutus jagatis?

Lihtsamad võrrandid.

I.

397. Ühes kaalu kausis on 3-naelaline ja veel 2-naelaline kaalupomm. Mitu naela pomme tuleb panna teise kaalu kaussi, et kaal tasakaalu tuleks?

398. Kirjutada see tasakaal, arvudega üles! ($3+2=5$)
Lugeda see võrdus! ($3+2$ võrdub 5-ga).

399. Seada kaal tasakaalu ja kirjutada see tasakaal arvudega üles, kui ühes kaalu kausis on: 4 naela kohvi ja 2-naelaline pomm; 5 naela suhkrut ja 3-naelaline pomm; 10 naela jahu ja 2- ning 3-naelaline pomm; 12 naela võid ja 3- ning 5-naelaline pomm! Kui ühes kaalu kausis on 10 naela tangu, teises — 5-naelaline pomm; ühes — 12 naela soola, teises — 10-naelaline pomm.

400. Lugeda kõik üleskirjutatud võrdused!

Mitu võrdset (ühesuurst) poolt on igal võrdlusel?
Lugeda kirjutatud võrduste esimesed pooled! teised pooled!

Nimetada ja näidata, mitmest liikmest seisavad koos kirjutatud võrduste pooled! Kriipsutada kõik liikmed üksikult alla!

401. Ühes kaalu kausis on 15 naela suhkrut ja 5-naelaline pomm. Mitu naela pomme tuleb panna teise kaalu kaussi, et kaalu tasakaalu viia?

Võtta 5-naelaline pomm esimesest kausist ära! Mis sündis kaaluga? Mis teha nüüd teise kaalu kausiga, et kaalu uuesti tasakaalu saada?

402. Seletada iga alljärgneva tasakaalu kohta: 1) kuidas rikkub tasakaal, kui esimesest kausist kaalupomm ära võtta? 2) Mis teha teise kaalu kausiga, et kaalu uuesti tasakaalu saada?

Esimene kaalu kauss		Teine kaalu kauss	
5 naela seepi	ja 3-n. pomm	8 naela pomme	
7 " suhkrut	ja 5-n. "	12 " "	
10 " saia	ja 2-n. "	12 " "	
20 " jahu	ja 5-n. "	25 " "	
15 " soola	ja 10-n. "	25 " "	

403. Lahutada iga alljärgneva võrduse esimesest pooldest allakriipsutatud arv ja seletada üksikult iga võr-

duse kohta: 1) kuidas rikkub selle läbi võrduse poolte võrdsus? 2) mis teha võrduse teise poolega, et võrdsust uuendada (uuesti jalule seada)? 3) näidata seda lahutamist kirjalikult võrdusel!

$$\begin{array}{r} 6+5=11 \\ 8+\overline{7}=15 \\ 11+\overline{9}=20 \end{array} \quad \begin{array}{r} 15+12=27 \\ 20+\overline{13}=33 \\ 50+\overline{25}=75 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{Näide: } 6+5=11 \\ \quad \quad -5 \quad -5 \\ \hline \quad \quad 6 \quad = \quad 6 \end{array}$$

404. Kui võrduse esimesest poolest mõni arv lahutada, mis tuleb siis teha võrduse teise poolega, et võrduse poolte võrdsus ei rikkuks? Kirjutada see vastus üles!

405. Kirjutada alljärgnevad tasakaalud võrduste näol! Märkida neid asju, mille raskust teada ei ole, tundmata arvu märgiga, s. o. x-ga.

Esimene kaalu kauss:	Teine kaalu kauss:
Kott suhkrut	ja 2-n. pomm 7 naela pomme
Päts leiba	ja 3-n. " 11 " "
Tükk liha	ja 5-n. " 15 " "
2 üheraskust pätsi leiba	ja 3-n. " 19 " "
3 üheraskust tükki seepi	ja 5-n. " 17 " "

Näide viimase tasakaalu kohta: $3x+5=17$

Lugeda saadud võrdused!

Kuidas kutsutakse võrduseid, milles x-i näol tundmata (otsitav) arv ette tuleb? (Võrrandid)

406. a) Kirjutada allantud võrrandid ja seletada: 1) kas mõned nendest ja missugused annavad lühemalt kirjutada, 2) kuidas neid lühendada? b) kirjutada lühemalt võrrandid, mis lühendada annavad!

$$\begin{array}{ll} 1) x+4=9 & 4) x+50=100 \\ 2) x+3+5=10 & 5) x+25+15=80 \\ 3) x+6+4=20 & 6) x+17+13=50 \end{array}$$

407. Ühes kaalu kausis oli kott tangu ja 5-naelane pomm, teises kausis 15 naela pomme ja kaal oli tasakaalus. Mitu naela kaalus kott tangu?

a) Kirjutada see ülesanne võrrandi näol! b) Lahendada see ülesanne kaalul! c) Lahendada see ülesanne võrrandil!

408. Lahendada võrrandid:

$$\begin{array}{ll} 1) x+6=18 & 3) x+5+6=20 \\ 2) x+8=15 & 4) x+7+9=19 \end{array}$$

Kirjutada võrrandi näol ja lahendada ülesanded :

409. Anna mõtles ühe arvu, liitis teda 5-ga ja sai 11. Mis arvu mõtles Anna?

410. Liisa kirjutas ühe arvu ja liitis teda 10-ga. Leena lisas omalt poolt veel 5 juure. Siis sai 27. Mis arvu kirjutas Liisa?

411. Kui palju Maril üleile raha oli, see ei ole teada. Aga see on teada, et Mari eile vennalt 5 ja täna õelt 3 marka sai. Nüüd on Maril 20 marka. Leida, kui palju oli Maril üleile raha?

II.

412. Kirjutada võrdus: $7-2=5$! Lugeda teda! Mis sünnib selle võrdusega, kui tema esimest poolt liita 2-ga? Mis vaja teha võrduse teise poolega, et võrduse poolte võrdsust uuestada (uuesti jalule seada)? Näidata seda kirjalikult!

413. Liita iga alljärgneva võrduse esimest poolt allakriipsutatud arvuga ja seletada iga võrduse kohta üksikult: 1) kuidas rikkub võrduse poolte võrdsus? 2) mis teha võrduse teise poolega, et võrrandi poolte võrdsust uuestada? 3) näidata seda kirjalikult!

$$10-\underline{3}=7 \quad 20-\underline{8}=12$$

$$12-\underline{8}=4 \quad 25-\underline{10}=15$$

$$15-\underline{6}=9 \quad 30-\underline{6}=24$$

414. Kui võrduse esimest poolt mõne arvuga liita, mis tuleb siis teha võrduse teise poolega, et võrduse poolte võrdsus ei rikkuks? Kirjutada see vastus üles!

415. Kirjutada allantud võrdused võrranditeks ümber, pannes iga võrduse esimese liikme asemele x !

$$1) \quad 8-5=8$$

$$4) \quad 20-12=8$$

$$2) \quad 10-5+2=7$$

$$5) \quad 90+50-60=80$$

$$3) \quad 15-8+4=11$$

$$6) \quad 100+30-80=50$$

416. a) Seletada: 1) kas mõned kirjutatud võrranditest ja missugused nimelt annavad lühendada (lühemalt kirjutada). 2) kuidas neid lühendada? b) kirjutada lühemalt võrrandid, mis lühendada annavad!

417. Linda mõtles ühe arvu, lahutas temast 3 ja sai 7. Mis arvu mõtles Linda?

a) Kirjutada see ülesanne võrrandi näol! b) Lahendada võrrand 3-ga liitmise teel!

418. Lahendada võrrandid:

$$\begin{array}{ll} 1) x-5=9 & 3) x+12-15=25 \\ 2) x-9=12 & 4) x-27+20=38 \end{array}$$

419. Salme mõttes ühe arvu, liitis teda 4-ga, lahutas saadud summast 6 ja sai 6. Mis arvu mõttes Salme?

420. Korvis olid õunad. Ella tõi sinna 7 õuna juure, Helmi võttis sealt 13 õuna ära. Nüüd on korvis 4 õuna. Mitu õuna oli enne korvis?

421. Karjaselt küsiti: Mitu looma on sul karjas? Karjane vastas: Kui minu loomade arvu 10-ga liidad ja summast 25 lahutad, siis saad 20! Mitu looma oli karjas?

III.

422. Kirjutada võrdus: $2 \times 9 = 18!$ Lugeda teda! Jagada võrduse esimene pool 2-ga! Kuidas rikkus võrdus? Mis teha võrduse teise poolega, et võrdust uuestada? Näidata seda kirjalikult!

423. Jagada iga alljärgneva võrduse esimest poolt arvuga, mis allakriipsutatud ja seletada iga võrduse kohta üksikult: 1) kuidas rikkub selle läbi võrduse poolte võrdsus? 2) mis teha võrduse teise poolega, et võrdsust uuestada? 3) näidata seda kirjalikult!

$$\underline{3} \times 7 = 21$$

$$\underline{5} \times 6 = 30$$

$$\underline{6} \times 8 = 48$$

424. Kui võrduse esimest poolt mõne arvuga jagada, mis tuleb siis teha tema teise poolega, et võrduse poolte võrdsus ei rikkuks? Kirjutada see vastus üles!

425. Kirjutada allantud võrdused võrranditeks ümber, pannes allakriipsutatud arvu asemele x .

$$1) 4 \times \underline{5} = 20 \quad 4) 6 \times \underline{7} = 42$$

$$2) 7 \times \underline{2} = 14 \quad 5) 7 \times \underline{9} = 63$$

$$3) 5 \times \underline{9} = 45 \quad 6) 8 \times \underline{5} = 40$$

Näide: $4 \times \underline{5} = 20$

$$4 \times \underline{x} = 20 \text{ ehk } 4x = 20$$

426. a) Seletada: 1) kas mõned allantud võrrandid annavad lühendada, 2) kuidas neid lühendada? b) Kirjutada lühemal kujul võrrandid, mis lühendada annavad!

$$1) 2x = 20 \quad 4) 4x + 2x = 48$$

$$2) x + x = 50 \quad 5) 5x - x = 36$$

$$3) 3x + x = 28 \quad 6) 9x - 4x = 10$$

427. Jaan mõtles ühe arvu, kasvatas seda 4-ga ja sai 24. Mis arvu mõtles Jaan?

a) Kirjutada see ülesanne võrrandi näol! b) Lahendada võrrand 4-ga jagamise teel!

428. Lahendada võrrandid:

$$1) 5x=35 \qquad 4) 3x+4x=42$$

$$2) x+x=70 \qquad 5) 4x-x=27$$

$$3) 3x+x=32 \qquad 6) 8x-5x=72$$

429. Juhan mõtles ühe arvu, korrutas teda 3-ga, liitis saadud korrutise mõeldud arvuga ja sai 24. Mis arvu mõtles Juhan?

430. Jüri oli 8 ühesuurust raha; tema kulutas 3 raha ära ja tal jäi 125 marka. Mitmelised olid Jüri rahad?

431. Õpetajal oli laual riit õpilaste vihke; eile tõi ta koolist veel sama palju vihke, täna veel 32 vihku. Nüüd on tal 112 vihku. Mitu vihku oli esiti õpetaja laual?

432. Õiel on põll õunu täis, korvis on 3 korda niipalju õunu, kui Õiel põlles, kokku on 140 õuna. Mitu õuna on Õiel põlles?

IV.

433. Kirjutada võrdus: $16:2=8$! Lugada teda! Korrutada tema esimest poolt 2-ga! Kuidas rikkus võrdus? Mis teha võrduse teise poolega, et võrdsust uuendada? Näidata seda kirjalikult alljärgnevatel võrdustel!

$$24:3=8 \qquad \frac{12}{3}=4$$

$$35:5=7 \qquad \frac{45}{9}=5$$

$$70:7=10$$

434. Kui võrduse esimest poolt mõne arvuga korrutada, mis tuleb siis teha tema teise poolega, et võrduse poolte võrdsus ei rikkuks? Kirjutada see vastus üles!

435. Kirjutada all antud võrdused võrranditeks ümber, pannes jagatava asemele x !

$$1) 14:2=7 \qquad 4) \frac{48}{6}=8$$

$$2) \frac{36}{4}=9$$

$$3) \frac{40}{8}=5 \qquad 5) \frac{45}{3}=15$$

436. Aino kirjutas arvu, jagas teda 4-ga ja sai 5. Mis arvu kirjutas Aino?

a) Kirjutada see ülesanne võrrandi näol! b) Lahendada võrrand, korrutades tema kumbagi poolt 4-ga!

437. Lahendada võrrandid:

1) $x : 2 = 9$

2) $x : 3 = 5$

3) $x : 3 + 10 = 25$

4) $x : 9 + 28 = 36$

5) $\frac{x}{4} - 13 = 17$

6) $\frac{x}{5} - 3 = 9$

438. Maimu kirjutas arvu, jagas teda 3-ga, liitis jagatise 13-ga ja sai 23. Mis arvu kirjutas Maimu?

439. Jaga tundmata arv 5-ga, lahuta jagatisest 4, siis saad 16. Leida tundmata arv!

440. Peeter ütles: „Kui minu raha summa jagad 9-ga ja jagatise 70-ga liidad, siis saad 150.“ Kui palju oli Peetril raha?

Ülesanded.

441. Isa on 3 korda nii vana kui poeg, kokku on nende vanadus 60 aastat. Kui vana on poeg ja kui vana isa?

442. Ema ostis turult 648 marga eest võid ja liha. Või eest läks 7 korda nii palju raha kui liha eest. Kui palju raha eest ostis ema võid?

443. Kolme liidetava summa on 960. Teine liidetav on 2 korda ja kolmas 5 korda nii suur kui esimene. Kui suur on iga liidetav?

444. Vennad A, B ja C jagasid 750 marka raha eneste vahel nii ära, et A ühe, B kaks ja C kolm ühesuurust osa sai. Mitu marka sai iga vend?

445. Kahes raamatus on kokku 170 lehekülge. Suuremas raamatus on 38 lehekülge rohkem kui väheamas. Mitu lehekülge on kummagis raamatus?

446. Kastis ja salves oli kokku 345 kg. rukkid. Kastis oli 175 kg, rukkid vähem kui salves. Kui palju rukkid oli kummaski?

447. Isa, ema ja poja vanadus on kokku 112 aastat. Isa on 29, ema 26 aastat vanem kui poeg. Kui vana on igaüks?

448. Kolm õunanaist ostsid koos 1 000 õuna ja jagasid õunad nii ära, et esimene 175, teine 75 õuna rohkem sai kui kolmas. Mitu õuna sai igaüks?

449. Kaks koo'ipoissi ostsid kahe peale 48 marga eest sulgi; üks poiss võttis 9, teine 15 sulge. Kui palju tuli kummalgi maksta?

Pinnaarvamine.

Ruutmõõdud.

- 1 ruutkilomeeter* = 10×10 ruuthm. = 100 ruuthm.
1 ruuthektomeeter = 10×10 ruutdkm. = 100 ruutdkm.
1 ruutdekameeter = 10×10 ruutm. = 100 ruutm.
1 ruutmeeter = 10×10 ruutdm. = 100 ruutdm.
1 ruutdetsimeeter = 10×10 ruutsm. = 100 ruutsm.
1 ruutsentimeeter = 10×10 ruutm. = 100 ruutm.

Põllumõõdud.

- 1 hektaar (ha.)* = 100 aari
1 aar (a.) = 1 ruutdkm. = 100 ruutm.

Ruutsentimeeter

Ruutdetsimeeter.

450. Lõigata paberist ruutsentimeeter ja ruutdetsimeeter!

451. Joonistada ruutsentimeeter ja ruutdetsimeeter!

452. Joonistada klassitahvil ruutmeeter ja mõõta seda ruutdetsimeetriga!

453. Mõõta kooli õues ruutdekameeter ehk aar!

454. Mõõta põllul ruuthektomeeter ehk hektaar ja, kui võimalik, ka ruutkilomeeter!

Pinnaarvamise tabel.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

455. Selle tabeli järele leida ja kirjutada: mitu ruutmetrit on põranda pindala, kui tuba on 3 m. pikk ja 3 m. lai? kui tuba 5 m. pikk ja 4 m. lai? kui tuba 6 m. pikk ja 3 m. lai? kui tuba 8 m. pikk ja 6 m. lai?

Näide: 3×3 ruutm. = 9 ruutm.

456. Sama tabeli järele leida ja kirjutada: mitu aari on ruudukujulise õunapuuai pindala, kui õunapuu-
aed 5 dekameetrit pikk ja sama lai? kui õunapuu-
aed 7 dkm. pikk ja sama lai? kui õunapuu-
aed 10 dkm. pikk
ja sama lai?

457. Sama tabeli järele leida ja kirjutada: mitu
aari on püstkülikukujuline spordiplats suur, kui plats
6 dkm. pikk ja 4 dkm. lai? kui plats 8 dkm. pikk ja
6 dkm. lai? kui plats 10 dkm. pikk ja 8 dkm. lai?

458. a) Maja on 15 m. pikk ja 9 m. lai. Mitu
ruutmeetrit maad on maja all?

b) Joonistada selle maja plaan ja võtta meetri
pikkuseks aritmeetika vihus ühe ruudukese pikkus?

459. a) Laud on 12 detsimeetrit pikk ja 8 dm. lai.
Leida laua pindala ruutdetsimeetrites!

b) Joonistada selle laua plaan ja võtta detsimeetri
pikkuseks aritmeetika vihus $\frac{1}{2}$ ruudukese pikkust!

460. a) Ruudukujuline koppel on igapidi 12 dkm.
Mitu aari maad on kopli all?

b) Joonistada selle kopli plaan ja võtta dkm. pik-
kuseks aritmeetika vihus kahe ruudukese pikkus!

461. Leida tabelis ja kirjutada: mitu meetrit on
tuba lai, kui toa pikkus on 5 m. ja toa põranda pind
15 ruutmeetrit? kui toa pikkus 8 m., põranda pind
48 ruutmeetrit? kui toa pikkus 7 m., põranda pind
42 ruutmeetrit?

462. Leida tabelis ja kirjutada: mitu detsimeetrit
on laud pikk, kui laua laius on 6 dm. ja laua pindala
on 48 ruutdetsimeetrit? kui laua laius on 8 dm. ja laua
pindala 80 ruutdetsimeetrit?

463. Püstkülikukujuline põld on 8 dkm. pikk, tema
pindala on 40 aari. Kui lai on põld?

464. Püstkülikukujuline heinamaa on 25 dkm. pikk,
tema pindala on 300 aari. Leida heinamaa laius?

465. Vihu leht on 18 sentim. lai, tema pindala on
396 ruutsentimeetrit. Kui kõrge on vihu leht?

466. Leida tabelis, kui pikk ja lai on ruudukujuline toa
põrand, kui tema pindala on 9 ruutmeetrit? 25 ruutm.?
49 ruutm.? 64 ruutm.? 100 ruutm.?

467. Kui suur on kokku kahe põranda pindala, kui üks põrand 5 m. pikk ja 4 m. lai, teine põrand 6 m. pikk ja 5 m. lai?

468. Kumma talu krunt on suurem, kui A. talu krunt 12 hm. pikk ja 4 hm lai, B. talu krunt 9 hm. pikk ja 7 hm. lai on?

469. Kui palju maksis plekkkatuse värvimine kui katus 25 m. pikk ja katuse külg 12 m. lai oli, ja kui 35 marka ruutmeetri värvimisest nõuti?

Kordamine.

470. Vanaisa on 85 aastat 3 kuud vana, pojapoeg 11 kuud. Mitu korda on vanaisa nii vana kui pojapoeg?

471. Poes oli 57 raamatut 15 poognat kirjutuspaberit. Mitu poognat jäi poodi paberit, kui 246 poognat ära müüdi?

472. Kaupmehel oli 7 nõöpi alla 96 tosina. Mitu nõöpi jäi alles, kui ta 157 nõöpi ära müüs?

473. Kastis oli 696 paari mune. 497 muna laoti teise kasti. Mitu muna jäi esimesse kasti?

474. Kui tundmata arvu 5-kordset liita 4321-ga, siis saab 10391. Leida tundmata arv!

475. 8 kg. leiba maksis 152 marka. Kui palju maksis 25 kg. leiba? Mitu kg. leiba saab osta 665 marga eest?

476. Rong sõitis 17 tunnis 612 kilomeetrit. Mitu km. sõitis rong 12 tunnis? Mitme tunniga sõitis rong 324 km.?

477. Rätsepp tegi Metsakuru peremehele ülikonna ja küsis tööpalgaks 4 puuda rukkijahu. „See on kallid, seda ma ei maksa“, ütles peremees. Rätsepp mõtles veidi ja ütles: „Olgu siis! Vestil on 6 nõöpi, maksa mulle esimese nõöbi pealt 3 naela rukkijahu, teise pealt 6 naela ja edasi iga järgmise pealt ikka 2 korda nii palju kui eelmise pealt.“ „See on juba mehe jutt“, ütles talumees: „Siin käsi!“ Kui palju jahu sai rätsepp vähem või rohkem? Puud on 40 naela.

478. Kaupmees müüs ära 28 lugemikku, 75 marka eks. ja 36 ülesannetekogu, 65 marka eks. Kui palju sai kaupmees raha?

479. Kolmelt heinamaalt sai 354 sentneri heinu; üks heinamaa andis 162 sentneri, teine 3 korda vähem. Mitu sentneri heinu sai kolmandalt heinamaalt?

480. 3 kündjat kündsid põllud 6 päevaga üles. Mitme päevaga oleks 9 kündjat põllud üles kündnud?

481. 18 töolist raiusid tüki metsa 30 päevaga maha. Mitme päevaga oleks 45 töolist sama tüki metsa maha raiunud?

482. Raamatukogu laskis köita 45 raamatut, 35 marka tükk, 86 raamatut, 25 marka tükk, ja 145 raamatut, 15 marka tükk. Kui palju tuli köitmise töö eest maksta?

483*). Leida ruttu ilma liitmata summad: $1+2+3+4+5+6+7+8+9+10=?$ $1+2+3+4+\dots+25=?$ $1+2+3+\dots+100=?$ $1+2+3+\dots+645=?$ $1+2+3+\dots+1000=?$

484. 45 kilogrammi suhkrut maksis 2025 marka. Kui palju maksis 18 kg. suhkrut? Mitu kg. suhkrut sai osta 1485 marga eest?

485. 125 sõdurit said 3. päevaks 375 kg. leiba. Kui palju leiba läheb 1425 sõdurile nädalas?

486. Vabrikus töötasid 2756 töolist; mehi oli 368 võrra rohkem kui naisi. Kui palju oli vabrikus mehi ja kui palju naisi tööl?

487. 7 hobusele läks detsembri- ja jaanuarikuus 2170 kg. kaeru. Kui palju kaeru läks 4 hobusele jaanuarikuus?

488. Raamatukogu laskis köita 48 suuremat ja 76 vähemat raamatut ja maksis selle töö eest 5092 marka. Jga suurema raamatu köitmine maksis 55 marka. Kui palju maksis iga vähema raamatu köitmine?

489. Kolmes vallas elas kokku 6480 inimest; ühes vallas elas $\frac{2}{5}$, teises $\frac{3}{8}$ kõigist elanikest. Mitu inimest elas kolmandas vallas?

490. Püstkülikukujuline õunapuuaed on 80 meetrit pikk ja 60 m. lai. Mitu õunapuud istutati aeda, kui igale õunapuule 50 ruutmeetrit ruumi määrati?

*) Kui esimesele reale $1+2+3+\dots+10$ teine rida $10+9+8+\dots+1$ nii allb kirjutada, et 1 alla 10, 2 alla 9, 3 alla 8... ..10 alla 1 tuleb, siis saab liites $11+11+11+\dots+11$, s. o. 10 korda 11, mis kahe rea summa; ühe rea summa on nüüd kerge leida.

491. Kolme arvu summa oli 7395; üht arvu suurendati 792 võrra, teist 1487 võrra; kolmandat vähendati 1725 võrra. Kui suur on uus summa?

492. Kahe arvu vahe oli 2568; vähendatavat vähendati 893 võrra, lahutatavat suurendati 575 võrra. Kui suur on uus vahe?

493. Viljandi linna tornikell lööb ainult täis tunde: 1, 2, 3, 4, 5 jne. Mitu kõllu lööb Viljandi linna tornikell ööpäevas?

494. Ametnik sai 6150 marka kuus palka. Korterit üüriks läks tal $\frac{1}{5}$, toitmise peale $\frac{2}{3}$ kuu palgast. Kui palju jäi ametnikul muudeks kuludeks raha?

495. Kahes salves on 3456 kg. vilja; kui ühest salvest 548 kg. teise salve panna, siis on mõlemas salves ühe palju vilja. Kui palju vilja on kummagis salves?

496. Juhan kündis põldu, mis 96 meetrit pikk ja 36 meetrit lai, Jga vaoga ajas ta läbisegi 18 ruutmeetrit põldu üles. Mitme vaoga jõudis Juhan künniga lõpule?

497. Kahe arvu korrutis oli 1728. Korrutajat suurendati 3 korda, korrutatavat 2 korda. Leida uus korrutis!

498. Kahe arvu korrutis oli 2880. Korrutajat vähendati 5 korda, korrutatavat 6 korda. Leida uus korrutis!

499. Miinal oli 45 ühesuurust raha, Maretil 37 ja Maril 28 sama suurt raha, kõigil kokku 2750 marka. Kui palju raha oli igal ühel?

500. $\frac{3}{4}$ tundmata arvust on 4137. Leida tundmata arv!

501. Kui tundmata arvu $\frac{1}{8}$ liita 7052-ga, siis saab 7804. Leida tundmata arv!

502. Vennal ja õel on kokku 45630 marka, Kui vend 7612 marka omast rahast õele annaks, siis oleks mõlemil ühepalju raha. Kui palju on kummagil raha?

503. Toa põrand on 6 meetrit pikk ja 4 meetrit lai. Kui palju läheb põranda värvimine maksma, kui maaler ruutmeetri värvimise eest 175 marka nõuab?

504. Millal sa oma võla mulle ära maksad? küsis Tõnis Toomalt. „Täna maksan $\frac{1}{3}$, nädala pärast $\frac{1}{2}$ sellest, mis veel maksta jääb, kahe nädala pärast viimased 475 marka.“ Kui suur oli Tooma võlg?

505. Kaks päevilist said ühesuurust päevapalka ja olid, üks 25, teine 30 päeva tööl. Kui palju teenis kumbki, kui nad mõlemad kokku 4400 marka said?

506. Jüri oli 4200 marka võlga ja 2500 marka raha, Juhanil 7500 marka võlga ja 5686 marka raha. Kummal tuleb rohkem juure teenida, et raha võla ära kataks, ja kui palju rohkem?

507. Jagatis oli 184. Jagatavat suurendati 12 korda, jagajat 3 korda. Leida uus jagatis!

508. Jagatis oli 248. Jagatavat vähendati 4 korda, jagajat 8 korda. Leida uus jagatis!

509*). Klassis on 33 koolilast. Esmaspäeva hommi- kul kooli tulles teretasid nad kõik üksteist. Mitu tere- tamist oli?

510. Peremees maksis ühele töölisele 1925 marka, teisele 5250 marka, kolmandale 3550 marka. Kui palju jäi peremehel raha järele, kui see, mis ta ära maksis, $\frac{1}{5}$ tema rahast oli?

511. Kahel õunanaisel oli kokku 1792 õuna; ühel oli 3 korda rohkem õunu kui teisel. Mitu õuna oli kum- magil?

512. Katuse külg on 18 meetrit pikk ja 7 m. lai; teine külg on niisama pikk ja lai. Mitme kiviga saab selle katuse ära katta, kui ruutmeetri peale 15 katuse- kivi läheb?

513. „Laena mulle 6000 marka!“ ütles Peeter Jaa- nile. Jaan vastas: „Võin sulle ainult poole omast rahast laenata.“ „Kui palju see on?“ küsis Peeter. „Arva ise välja: kui mul veel 3 korda nii palju raha oleks kui mul on ja ma veel 800 marka laenaks, siis oleks mul summa, mis sa nõuad.“ Kui palju sai Peeter raha laenuks?

514. Kolm venda jagasid isa päranduse 112125 marka oma aastate järele eneste vahel ära. Vanem oli 24, keskmine 22, noorem 19 aastane. Kui palju päris iga vend?

515. Kolmes raamatus on kokku 1128 lehekülge, ühes on 92, teises 208 lehekülge rohkem kui kolmandas. Mitu lehekülge on igas raamatus?

*) Kujutada ette, et lapsed kõik reas on ja teretama hakkab 33-mas ridapidi esimese poole, siis 32-ne, selle järele 31-ne jne. Mitu korda teretab igaüks?

516. Isa, ema ja poeg teenisid päevas kokku 410 marka. Ema teenis 15, isa 155 marka rohkem kui poeg. Kui palju teenis igaüks päevas?

517. Kui koolipoiss tundmata arvu 7-kordsest sama arvu 4-kordse lahutas ja saadud vahet 3548-ga liitis, siis sai ta 7739. Leida tundmata arv?

518. Kaks venda ja õde ostsid kolme peale võidu-laenu pileti. Vanem vend andis pileti ostmiseks 43 marka, noorem 35, õde 22 marka. Nad võitsid 10 000 marka. Mitu marka võitis igaüks?

519. Sepp lõi kaupmehe hobusele 3 rauda alla, igasse rauda 8 naela. „Kui palju on maksta?“ küsis kaupmees. Sepp vastas: „Vali kumba tahad, kas maksad 666 marka ehk maksad naelte pealt: esimene nael 1 penn, teine 2 korda rohkem kui esimene, kolmas 2 korda rohkem kui teine jne.“ Kaupmees soovis naelte pealt maksta. Kui palju sai kaupmees kasu või kahju?

$$\begin{aligned} 520. \quad & 45 \times 628 - (5643 - 3925) \\ & 482\,000 : 8 + (39\,240 - 7\,265) \\ & (12\,368 - 8\,385) \times (5\,675 : 25) \\ & (436\,794 + 456\,886) : (12\,384 : 86) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 521. \quad & 167\,496 : (87 \times 68 - 39 \times 75) \\ & [(127\,872 : 37) : 72] \times 234 \\ & [(163\,872 : (45\,632 - 43\,925))] \times 28 \\ & 205 \times [7\,952 - (8\,949 - 6\,352)] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 522. \quad & \{5\,036 - [11\,005 - (5\,425 + 36\,87)]\} \times 265 \\ & 40\,524 : \{20\,300 - [12\,384 + (7\,084 - 3\,545)]\} \\ & \{389\,283 : [17 \times (5\,137 + 2\,496)]\} \times (192\,675 - 148\,728) \\ & (649\,589 + 291\,211) : \{50\,000 - [9 \times (11\,200 - 7\,036)]\} \end{aligned}$$

Kümnendarvud.

Numeratsioon.

523. Kirjutada arv 111! Seletada: 1) mitu sajalist, kümnelist ja ühelist on selles arvus? 2) mitu korda on 1 kümneline 1 sajalisest vähem? mitu korda on 1 üheline 1 kümnelisest vähem? ja mis on 1 ühelisest 10 korda vähem?

524. Jagada 111 10-ga! Aga enne vastata: Mis tuleb teha 1 sajalisega enne, kui teda 10-ga saab jagada? Mis tuleb teha 1 kümnelisega enne, kui teda 10-ga saab jagada? Ja mis tuleb teha 1 ühelisega enne, kui teda 10-ga saab jagada?

525. Mitu number 1 tuli jagatisse? Mis tähendab neist igaüks? Lugeda jagatis! (11 tervet 1 kümnendik) Et võimalik ei oleks 1 kümnendikku tervetega ära segada, panna nende vahele komma!

526. Samuti jagada 10-ga arvud: 333, 425!

527. Lugeda ja kirjutada kümnend arvud: 5,1; 10,1; 12,1; 21,2; 45,3; 100,5; 181,7; 64,4; 362,9; 17,6; 1327,8; 95,2.

528. Kui palju saab, kui 1 jagada 10-ga! Kirjutada jagatis kümnendmurru näol! (0,1) Mispärast tuleb 0 ette kirjutada?

529. Jagada 10-ga arvud: 2, 5, 3, 8, 4, 9, 7 ja kirjutada jagatised kümnendmurru näol!

530. Mitu detsimeetrit on 1 meeter? Mitmes osa meetrist on 1 dm.? 3 dm? 5, 7, 9 dm? Mitu sentimeetrit on 1 detsimeeter? Mitmes osa detsimeetrist on 1 sm.? 2, 4, 8, 6, sm.?

531. Kirjutada kümnendmurruga, mitmes osa meetrist on: 1 dm? 2 dm? 9 dm? 4 dm? mitmes osa detsimeetrist on 2 sm? 6 sm? 3 sm? 8 sm? 5 sm? 7 sm?

Näide: 1 dm. = 0,1 m.

532. Lugada ja kirjutada: 7,1; 20,5; 0,1; 0,7; 125,5; 0,5; 301,9; 0,7; 0,4; 1012,6.

533. Kirjutada arvud 111, 333, 425! Tuletada meele ja kirjutada neile igale ühele alla see jagatis, mis saime, kui neid arve 10-ga jagasime! Võrrelda arve ja jagatise ja ütelda, kuidas saab igast arvust ilma jagamata alla kirjutatud jagatise?

534. Ilma jagamata ütelda ja kirjutada, mitu tervet ja mitu kümnendikku saab, kui alljärgnevaid arve 10-ga jagada: 45, 76, 112, 259, 134, 648, 1236, 2007, 4603, 1, 4, 6, 8.

535. Jagada 100-ga arvud: 111, 333, 425!

536. Lugada ja kirjutada kümnendarvud: 1,11; 2,25; 10,41; 65,54; 100,37; 5,01; 8,03; 40,4; 125,09; 87,75; 301,84; 1620,48.

537. Kui palju saab, kui 1 jagada 100-ga? Kirjutada jagatis kümnendmurruga näol! (0,01) Mitmendal kohal seisavad sajandikud? Mispärast seisab üheliste ja kümnendikkude kohal null?

538. Jagada 100-ga arvud: 2, 5, 4, 7, 9, 8, 12, 25, 75, 96 ja kirjutada saadud jagatised kümnendmurruga Lugada saadud kümnendmurrud!

539. Mitu sentimeetrit on 1 meeter? Mitmes osa meetrist on 1 sm? 5 sm? 9 sm? 25 sm? 51 sm? 72 sm?

540. Kirjutada kümnendmurruga, mitmes osa meetrist on 1 sm? 5 sm? 2 sm? 8 sm? 12 sm? 25 sm? 45 sm? 65 sm? 81 sm? 99 sm?

Näide: 1 sm. = 0,01 m.

541. Kirjutada kümnendmurruga, mitmes osa margast on 1 penn? 3 p? 5 p? 15 p? 25 p? 75 p? 92 penni?

542. Lugada ja kirjutada: 0,1; 0,01; 0,5; 0,05; 2,9; 2,09; 4,6; 4,06; 12,12; 16,7; 0,45; 0,08; 75,8; 8,02; 0,62; 120,05; 48,4; 0,3; 62,6; 205,53; 117,17?

543. Kirjutada arvud: 111, 333, 525! Tuletada meele ja kirjutada neile igale ühele alla see jagatis, mis saime, kui neid arve 100-ga jagasime! Võrrelda arve ja

jagatise ja ütelda, kuidas saab igast arvust ilma jagamata allakirjutatud jagatise?

544. Ilma jagamata lugeda ja kirjutada, mitu tervet ja mitu sajandikku saab, kui alljärgnevaid arve 100-ga jagada: 145, 632, 413, 504, 1315, 2075, 25, 66, 85, 4, 8, 3, 7, 17, 48, 201, 405.

545. Jagada 1000-ga arvud: 2245, 3001!

546. Lugeda ja kirjutada kümnendarvud: 2,245; 4,125; 5,045; 1,012; 10,243; 25,001; 32,005; 32,005; 102,304.

547. Kui palju saab, kui 1 jagada 1000-ga? Kirjutada jagatis kümnendmurru näol! (0,001) Mitmendal kohal seisavad tuhandikud? Mis seisab üheliste, kümnendikkude ja sajandikkude kohal? Mispärast?

548. Jagada 1000-ga arvud: 2, 8, 75, 101, 245, 725 ja kirjutada saadud jagatised kümnendmurruga! Lugeda saadud kümnendmurrud!

549. Mitu meetrit on 1 kilomeeter? Mitmes osa kilomeetrist on 1 meeter? 2 m.? 15 m.? 65 m.? 101 m.? 135 m.? 625 m.? 745 m.? 965 m.?

550. Kirjutada kümnendmurruga, mitmes osa kilomeetrist on 1 m.? 5 m.? 25 m.? 75 m.? 125 m.? 375 m.? 445 m.? 515 m.? 685 m.? 725 m.? 875 m.? 955 m.?

551. Kirjutada kümnendmurruga, mitmes osa kilogrammist on 1 gramm? 6 g.? 12 g.? 24 g.? 72 g.? 115 g.? 525 g.? 785 g.? 948 g.?

552. Kirjutada üksteise alla hõõlasse: 0,1; 0,01 ja 0,001! 0,5; 0,05 ja 0,005! Lugeda neid? Mitmendal kohal ühelistest paremale poole seisavad kümnendikud? sajandikud? tuhandikud?

553. Kirjutada arvud 2245, 3001! Kirjutada neile kummagile alla see jagatis, mis saime, kui neid arve 1000-ga jagasime? Võrrelda arve ja jagatise ja ütelda, kuidas saab kummagist arvust ilma jagamata allakirjutatud jagatise!

554. Ilma jagamata lugeda ja kirjutada, mitu tervet ja mitu tuhandikku saab, kui alljärgnevaid arve 1000-ga jagada: 1245, 2631, 5425, 2025, 4005, 325, 775, 45, 95, 1, 5, 8, 9105, 10248.

555. Lugeda ja kirjutada: 0,2; 0,02; 0,002; 4,5 4,05; 4,005; 7,12; 6,012; 0,305; 0,65; 35,9; 300,003; 6,375; 0,06; 0,8; 345,5; 0,45; 120,02; 124,024; 72,008.

556. Kirjutada arv 1245! Kirjutada sama arvu veel kolm korda! Lahutada teises arvus üks number paremalt poolt komaga! Lahutada kolmandas arvus kaks ja neljandas kolm numbrit paremalt poolt komaga! Lageda need arvud järgimööda! Kumb arv on vähem, kas 1245 või 124,5? Mitu korda? Mis sündis arvuga 1245, kui tal paremalt poolt ühe numbri komaga lahutasime? Kumb arv on vähem, 1245 või 12,45? Mitu korda? Mis sündis arvuga 1245, kui tal paremalt poolt kaks numbrit komaga lahutasime? Kumb on suurem, kas 1245 või 1,245? Mitu korda? Mis sündis arvuga 1245, kui tal paremalt poolt kolm numbrit komaga lahutasime?

557. Mis tuleb teha arvuga, kui teda vaja vähendada 10 korda? 100? 1000 korda?

558. Vähendada iga alljärgnevat arvu 10, 100, 1000 korda ja kirjutada antud arvudele uued arvud hõõlas nii alla, et ühelised üheliste alla tulevad: 3352, 6248, 9612 387, 902, 65, 24, 92, 2, 9, 4895!

559. Kirjutada kümnendmurd 0,5! Kirjutada sama murdu veel kaks korda! Viia teises murrus koma ühe koha võrra pahemale poole! Kolmandas murrus kahe koha võrra pahemale poole! Lageda nüüd need murrud!

560. Seletada: 1) mitu korda on teine ja kolmas murd esimesest vähem; 2) mis sünnib murruga, kui koma ühe koha võrra pahemale poole viia? kahe koha võrra pahemale poole viia?

561. Mis tuleb teha kümnendmurruga, kui teda vaja vähendada 10 korda? 100 korda?

562. Vähendada iga alljärgnevat kümnendmuru 10 korda, 100 korda ja kirjutada igale murrule uued murrud nii alla, et ühelised üheliste alla tulevad: 525,5; 450,2; 124,7; 25,8; 12,6; 4,1; 8,4; 0,5; 0,1; 0,9.

563. Kirjutada kümnendmurd 0,125! Kirjutada sama murdu veel kaks korda! Viia teises murrus koma ühe koha võrra ja kolmandas murrus kahe koha võrra pahemale poole! Lageda nüüd need murrud!

564. Seletada: 1) kumb murd on suurem, kas 0,125 või 1,25? kas 0,125 või 12,5? ja mitu korda suurem? 2) Mis sündis murruga 0,125, kui koma ühe koha võrra, kui koma kahe koha võrra pahemale poole viisime?

565. Mis tuleb teha kümnendmurruga, kui teda vaja suurendada 10 korda? 100 korda?

566. Suurendada iga alljärgnevat kümnendarvu 10 korda 100 korda ja kirjutada igale murrule uus murd nii alla, et ühelised üheliste alla tulevad: 2,052; 0,145; 6,032; 5,005; 0,306, 0,485; 3,075; 4,25; 0,15; 0,5; 0,2.

567. Mitu sajandikku on: 0,1; 0,5; 0,3; 0,9? Kumb murd on suurem, kas 0,1 või 0,10? 0,5 või 0,50?

568. Kirjutada igale alljärgnevale kümnendarvule sama arv sajandikosades alla: 0,1; 0,3; 0,7; 0,5; 1,8; 5,9; 8,2; 45,6

569. Mitu tuhandikku on: 0,1; 0,4; 0,8; 0,05; 0,45; 0,88? Kumb murd on suurem, kas 0,1 või 0,100? 0,45 või 0,450?

570. Kirjutada igale alljärgnevale kümnendarvule sama arv tuhandikosades alla: 0,1; 0,6; 0,8; 0,4; 2,7; 0,01; 0,05; 0,25; 0,36; 4,15.

571. Kirjutada alljärgnevad kümnendmurrud tuhandikosadesse, aga enne seletada: 1) kuidas saab kümnendikkudest tuhandikud? sajandikkudest tuhandikud? 2) mis õigusega võib nulle juure kirjutada? (Kummale poole?)

0,4	0,15	0,6
0,17	0,125	0,05
0,351	0,1	0,2
0,8	0,36	0,107

572. Lühendada alljärgnevad kümnendmurrud, aga enne seletada: 1) kuidas lühendamist toimetada? ja 2) mis õigusega võib nullid maha tõmmata? (Kummalt poolt?)

0,300	0,150	0,040	0,400
0,050	0,060	0,900	0,010
0,700	0,100	0,500	0,800

Meetermõõtude alandamine ja ülendamise.

Alandamine.

573. Järv on 1 km. pikk ja 450 meetrit lai. Mitu meetrit on järv pikem kui lai? (Mis teha 1 kilomeetriga. et temast 450 meetrit saaks lahutada?)

574. Mitu 75 sm. pikkust lauatükki saab lõigata lauast, mis 6 meetrit pikk?

575. Alandada 1, 3, 25, 128, 420 kilomeetrit järgimööda hektomeetriteks, dkm., m., dm., sm., millimeetriteks!
Näide: 1 km. = 10 hm = 100 dkm. = 1 000 m.
= 10 000 dm. = 100 000 sm. = 1 000 000 mm.

576. Mis teha kilomeetrite arvuga, (kui see täisarv on), et temast hektomeetrite arvu saada? et hm. arvust dkm. arvu saada? jne.

577. Raamat on 0,2 meetrit pikk (kõrge) ja 15 sm. lai. Mitu sm. on raamat pikem kui lai? (Mis teha 0,2 meetriga, et temast saaks lahutada 15 sentimeetrit?)

578. Mitme minutiga käib ära 4,5 km., kui 90 meetrit minutis käia?

579. Alandada 0,2; 3,5; 0,03; 5,45; 0,005; 7,145 kilomeetrit järgimööda hm., dkm., m., dm., sm., millimeetriteks!
Näide: 0,005 km. = 0,05 hm. = 0,5 dkm. = 5 m.
= 50 dm. = 500 sm. = 5 000 mm.

580. Mis teha kilomeetrite arvuga, (kui see kümendarv on), et temast hm. arvu saada? et hm. arvust dkm. arvu saada? jne.

581. Alandada millimeetriteks 45, 0,5 detsimeetrit! 12, 2,03 meetrit! 8, 305, 0,125 kilomeetrit!

582. Vagunis oli 8 tonni kaupa. Vagun veeti 10 koormaga tühjaks. Mitu kg. laoti igasse koormasse?

583. Alandada 1, 4, 55, 4,5, 2,75, 5,245 tonni järgimööda sentneriteks, kilogrammideks!

584. Alandada kilogrammideks: 10; 32; 0,4; 0,08 sentneri! 15; 102; 0,405 tonni!

585. 25 eksemplari raamatuid kaalus 5 kg. Mitu grammi kaalus iga eksemplaar?

586. Alandada 1; 8; 142; 0,9; 184; 3,035 kilogrammi järgimööda hg., dkg., grammideks!

587. Alandada grammideks: 9; 0,25 dekagrammi! 185; 4,07 hektogrammi! 18; 1,645 kilogrammi!

588. Talul oli 15 lüpsilehma; nad andsid 1,8 hektoliitrit piima päevas. Kui palju piima andis läbisegi iga lehm?

589. Alandada 1; 2 486; 10,205; 8,12; 100,5 hektoliitrit järgimööda dekaliitriteks, liitriteks

590. Alandada liitriteks: 7; 18,82 dekaliitrit! 13; 4,5; 6,375 hektoliitrit!

591. A B ja C talul on kokku 2,1 ruutkm. maad; A talu krunt on 68, B talu krunt 85 hektaari. Mitu hektaari on C talul maad?

592. Alandada 1; 3; 15; 2,4; 8,45; 1,092 ruutkilomeetrit järgimööda ruuthm., ruutdkm., ruutmeetriteks!
Näide: 1 ruutkm. = 100 ruuthm. = 10 000 ruutdkm. = 1 000 000 ruutm.

593. Mis teha ruutkilomeetrite arvuga (kui see täisarv on), et temast ruuthektomeetrite arvu saada? et ruuthm. arvust ruutdkm. arvu saada? jne.

594. Alandada 1; 29; 65; 3,25; 0,92 hektaari järgimööda aarideks. ruutmeetriteks!

595. Mitu 240 ruutsentimeetri suurust parkettilauakest läheb põrandasse, mis 12 ruutmeetrit, 30 ruutmeetrit suur?

596. Alandada 1; 8; 22; 0,16; 5,02 ruutmeetrit järgimööda ruutdm., ruutsm, ruutmillimeetriteks!

597. Alandada ruutmillimeetriteks: 148; 950,01 ruutsm. 36; 41,76 ruutdm! 8; 5,65 ruutmeetrist!

Ülendamine.

598. Reisija sõitis 75 km. rongiga, 6 000 meetrit käis ta jala. Mitu km. oli reisija teekond pikk? (Mis teha 6 000 meetriga, et neid saaks 75 km. liita?)

599. Ratas veeres 100 meetrit minutis. Mitu km. veereb ratas sama kiirusega 30 minutis? 1 tunnis?

600. Ülendada 1 000 000, 9 000 000, 25 000 000, 352 000 000 millimeetrit järgimööda sentimeetriteks, dm. m., dkm, hm., kilomeetriteks!

Näide: 1 000 000 mm. = 100 000 sm. = 10 000 dm. = 1 000 m. = 100 dkm. = 10 hm. = 1 km.

601. Mis teha millimeetrite arvuga (kui see nulliga lõpeb), et temast sm. arvu saada? et sm. arvust (kui see nulliga lõpeb), dm. arvu saada? jne.

602. Jass ja Jaan viskasid võidu kivi. Jassi kivi lendas 83 meetrit kaugele, Jaani kivi lendas 20 m. kaugemale. Mitu meetrit, dkm., hm., km. lendas Jaani kivi kaugele?

603. Kangur kodus läbisegi 90 sm. riiet tunnis. Mitu meetrit kodus kangur 8 tunnis?

604. Ülendada 205 625, 15 451, 3 215, 875, 96, 5, 8 meetrit järgimööda dkm., hm., kilomeetriteks!

Näited: 1) 205 625 m. = 20 562,5 dkm. = 2 056,25 hm. = 205,625 km.

2) 5 m. = 0,5 dkm. = 0,05 hm. = 0,005 km.

605. Mis teha meetrite arvuga (kui see mitte nulliga ei lõpe ehk kui se kümnendarv on), et temast dkm. arvu saada? et dkm. arvust (kui see mitte nulliga ei lõpe ehk kui see kümnendarv on), hm. arvu saada? jne.

606. Ülendada kilomeetriteks: 4 500, 300, 80, 5, 45 hm.! 5 900, 800, 2, 15, 142 dkm.! 8 000, 4, 18, 512, 1 365 meetrit!

607. Ülendada meetriteks: 120, 3 000, 3, 32, 135, 4 005 dm.! 1 900, 200, 2 009, 503, 11, 7 sm.! 7 000, 5 245, 325, 17, 5 millimeetrit!

608. Üks laev tõi 250 tonni kaupa, teine 195 000 kg. Kumb laev tõi rohkem kaupa ja mitu tonni rohkem?

609. Ülendada 500 000, 10 000 000, 125 000 000, 1 400 000, 7 150 000 000, 3 275 000, 500 000, 25 000, 9 000 grammi järgimööda dekagrammideks, hg., kg., sentn., tonnideks!

610. Ülendada kilogrammideks: 250, 700, 525, 82, 5 hektogrammi! 400, 1 200, 6 000, 315, 902, 1 325, 45, 3 dekagrammi! 5 000, 7 000, 6 327, 9 002, 755, 25, 1 grammi!

611. Kaupmees sai 15 hektoliitrit petrooleumi. Mitu hl. petrooleumi on järel, kui 300 liitrit ära on müüdnud?

612. Ülendada 500, 1 800, 12 000, 450, 725, 42, 75, 6 liitrit järgimööda dekaliitriteks, hektoliitriteks!

613. Ülendada hektoliitriteks: 320, 600, 1 300, 45 000, 425, 18, 35, 2, 7 dekaliitrit! 700, 1 900, 8 000, 36 000, 565, 802, 912, 54, 85, 5, 9 liitrit!

614. E. vald on 45 ruutkm. suur; sellest maa-alast on 1 200 hektaari riigi ja kogukonna maad, muu on talu maa. Mitu ruutkm. on E. vallas talumaad?

615. Toale sai 25 lauast põrand; iga laua pindala oli 6 400 ruutsentimeetrit. Mitu ruutmeetrit oli põranda pindala?

616. Ülendada 1 000 000, 9 000 000, 75 000 000, 20 250 000, 1 310 000, 2 040 000, 6 050 000, 120 000, 350 000, 720 000 ruutmeetrit järgimööda ruutdkm., ruuthm., ruutkilomeetriteks!

Näited: 1) 1 000 000 ruutm. = 10 000 ruutdkm = 100 ruuthm. = 1 ruutkm.

2) 850 000 ruutm. = 8 500 ruutdkm. = 85 ruuthm. = 0,85 ruutkm.

617. Mis teha ruutmeetrite arvuga, et temast ruutdekameetrite arvu saada? et ruutdkm. arvust ruuthm. arvu saada? jne.

618. Ülendada 400 000, 90 000, 5 000 000, 25 000, 48 000, 12 300, 10 800, 5 400, 1 200 ruutmeetrit järgimööda aarideks, hektaarideks!

619. Ülendada 2 000 000, 10 000 000, 1 500 000, 800 000, 720 000, 210 000, 100 000 ruutmillimeetrit järgimööda ruutm., ruutdm., ruutmeetriteks!

Liitmine ja lahutamine.

1.

620. Mardi kruus on 0,3 liitrit suur, Antsu kruus 0,2 l. suurem. Kui suur on Antsu kruus? Kui palju teed mahub kokku kahte kruusi?

621. Salme juuksepael oli 0,7 meetrit pikk, Maimu juuksepael 0,2 m. lühem. Kui pikk oli Maimu juuksepael?

622. Üks pudel oli 0,6 liitrit suur, teine 0,6 l. suurem. Kui suur oli teine pudel?

623. Jass mõõtis oma pliiatsi ja sulepea pikkuse detsimeetriga ära. Pliiats oli 0,9 dm., sulepea 1,7 dm. pikk. Kui palju oli sulepea pliiatsist pikem?

624. Tool on 0,46 meetrit kõrge, laud 0,32 m. kõrgem. Kui kõrge on laud?

625. Jalutuskepil, mis 0,85 meetrit pikk, murdus 0,27 m. otsast mäha. Kui pikk tükk keppi jäi järele?

626. Üks on 0,89 meetrit lai, aken 0,15 m. laiem. Kui lai on aken?

627. Peeter oli 1,45 meetrit pikk, tema noorem vend kõigest 0,96 m. Mitu meetrit oli Peeter vennast pikem?

628. Kooli platsi laius oli 0,075 kilomeetrit, pikkus oli laiusesest 0,038 km. suurem. Kui pikk oli kooli plats?

629. Raamat kaalus 0,096 kilogrammi, vihk 0,051 kg. vähem. Kui palju kaalus vihk?

630. Esimeses tunnis käis reisija 5,125 km, teises 5,088 km. Kui palju maad käis reisija kahes tunnis?

631. Järv oli 0,175 km. pikk, kuna laius pikkusest 0,025 km. vähem oli. Kui lai oli järv?

632. $0,1+0,1$ $0,5+0,5$ $2,5+0,4$ $0,7+0,8$
 $0,4+0,3$ $0,3+0,7$ $6,7+0,3$ $3,9+0,6$
 $0,5+0,4$ $0,6+0,6$ $5,4+0,6$ $8,1+0,9$
 $0,3+0,6$ $0,8+0,5$ $8,7+0,5$ $5,5+0,7$

633. $0,5-0,2$ $1-0,5$ $1,2-0,6$ $4,2-0,7$
 $0,6-0,5$ $1-0,7$ $1,4-0,7$ $5,8-0,9$
 $0,8-0,6$ $5-0,1$ $1,5-0,8$ $6,1-0,5$
 $0,9-0,7$ $3-0,8$ $2,4-0,6$ $3,2-0,8$

634. $0,01+0,02$ $0,15+0,07$ $0,75+0,25$ $4,06+0,07$
 $0,03+0,03$ $0,25+0,15$ $0,45+0,55$ $5,65+0,25$
 $0,06+0,04$ $0,48+0,24$ $0,88+0,42$ $6,72+0,28$
 $0,08+0,05$ $0,45+0,45$ $0,99+0,36$ $8,75+0,75$

635. $0,05-0,03$ $1-0,05$ $0,1-0,05$ $1,25-0,45$
 $0,11-0,05$ $1-0,45$ $0,2-0,15$ $1,36-0,72$
 $0,45-0,18$ $1-0,46$ $0,5-0,25$ $1,51-0,81$
 $0,72-0,36$ $2-0,75$ $0,7-0,35$ $4,15-0,75$

636. $0,005+0,003$ $0,065+0,005$
 $0,006+0,004$ $0,075+0,025$
 $0,009+0,007$ $0,102+0,105$
 $0,007+0,006$ $0,099+0,101$

637. $0,009-0,005$ $0,306-0,151$
 $0,045-0,009$ $0,502-0,021$
 $0,075-0,025$ $0,625-0,099$
 $0,101-0,075$ $0,806-0,055$

II.

$+ 27,6$	$+ 0,45$	$+ 63,225$	$+ 63,225$
<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>
108,7	49,68	0,9	0,900
<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>	<hr style="width: 100%;"/>
136,3	50,13	64,125	64,125

638. Liita, nagu üleval näidatud: 4,7 ja 329,8; 54,99 ja 0,75; 0,5 ja 238,375; 0,5 ja 0,27; 13,12 ja 0,545; 1791,1 ja 0,948.

639. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas liita küm-
nendarve?

640. Juhan viskas kivi 58,52 meetrit kaugemale, Jaan
12,7 meetrit kaugemale. Kui kaugemale viskas Jaan kivi?

641. A. talu piirid käivad nelja talu piiridega kokku;
ühe taluga on A. talul 1,112 km. ühist piiri, teisega —
0,36 km., kolmandaga — 1,2 km., neljandaga — 0,445 km.
Kui pikk on A. talu piir?

$$\begin{array}{r} 268,5 \\ - 75,6 \\ \hline 192,9 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 503,1 - 96,55 = 503,10 \\ - 96,25 \\ \hline 406,85 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 265 - 69,125 = 265,000 \\ - 69,125 \\ \hline 195,875 \end{array}$$

642. Lahutada, nagu üleval näidatud: 204,2—7,5;
175,4—109,65; 312,85—0,9; 635,6—16,175; 4—0,736.

643. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas lahutada
kümendarve kümnend- ja tervetest arvudest?

644. Võiga kaalus pütt 12,3 kg., tühjalt 2,55 kg.
Kui palju kaalus või mis pütis?

645. Üks mesipuu andis 24,4 kg. mett, teine 7,545
kg. vähem. Mitu kg. mett andsid kaks mesipuud kokku?

646. Kaks nõõri, üks 15,8 meetrit, teine 18,7 meetrit
pikk, sõlmati kokku. Sõlme peale iäks 0,18 meetrit.
Kui pikk sai nõõr?

647. Telefoni postiks toodi metsast palk, mis 12,6 m.
pikk; enne püsti panemist lõigati 0,48 m. maha. Kui
suur osa posti jäi peale maa, kui auk 0,96 m. sügav oli?

648. Külast linna on 50,5 km. Linnamineja sõitis
7,275 km. hobusega, 42,25 km. rongiga, ülejäänud maa
käis jala. Kui palju maad käis linnamineja jala?

649. Kaks pudelikest rohtu maksid kokku 47,25
marka; üks rohi maksis 28,75 marka. Kui palju oli üks
rohi teisest kallim?

650. Raamatukauplus sai postilt 3 pakki raamatuid,
mis kokku 15,2 kg. kaalusid. Üks pakk kaalus 3,475 kg.,
teine 4,65. Kui palju kaalus kolmas pakk?

651. Üks kast kaupa kaalus 13,7 kg., teine 6,75 kg. enam, kolmas kast kaalus nii palju, kui kaks esimest kokku. Leida, kui palju kaalusid kolm kasti kokku?

$$\begin{array}{r}
 652. \quad 625,4 + 75,6 \quad 0,09 + 169,45 \quad 15,138 + 68,405 \\
 \quad 701,5 + 99,8 \quad 9,17 + 890,83 \quad 0,627 + 29,486 \\
 \quad 251,4 - 18,9 \quad 7,01 - 4,37 \quad 9,033 - 5,105 \\
 \quad 69,2 - 6,5 \quad 99,92 - 75,95 \quad 4,007 - 2,009
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 653. \quad 5,09 + 0,7 \quad 8,4 - 5,36 \quad 0,108 + 0,2 \\
 \quad 27,48 + 9,25 \quad 7,2 - 4,39 \quad 1,007 + 4,8 \\
 \quad 92,4 + 1,26 \quad 9,25 - 5,4 \quad 9,407 + 5,45 \\
 \quad 7,75 + 4,8 \quad 37,68 - 9,8 \quad 394,092 + 0,975
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 654. \quad 63,3 - 1,032 \quad 0,345 + 0,7 \quad 4,25 - 1,142 \\
 \quad 101,2 - 5,465 \quad 0,003 + 0,5 \quad 6,12 - 4,255 \\
 \quad 78,6 - 2,527 \quad 10,04 + 9,99 \quad 3,423 - 2,67 \\
 \quad 9,1 - 8,356 \quad 7,95 + 7,455 \quad 8,736 - 6,92
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 655. \quad 75,032 + 4,475 \quad 0,7 + 4,19 \quad 3,72 - 1,2 \\
 \quad 0,178 + 7,905 \quad 62,47 + 5,465 \quad 5,49 - 2,508 \\
 \quad 9,909 + 3,5 \quad 5,36 - 2,297 \quad 14,05 - 9,9 \\
 \quad 12,065 + 4,05 \quad 2,6 - 1,448 \quad 8,005 - 6,05
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 656. \quad 9,9 + 4,406 \quad 13,44 - 2,45 \quad 0,384 + 16,575 \\
 \quad 2,79 + 0,057 \quad 4,04 - 3,1 \quad 1,377 + 99,5 \\
 \quad 5,29 + 4,755 \quad 9,5 - 9,06 \quad 3,186 + 77,9 \\
 \quad 67,75 + 7,9 \quad 5,32 - 3,5 \quad 7,95 + 25,636
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 657. \quad 432,5 + 696,36 + 2,192 \quad 0,5 + 5,45 - 3,125 \\
 \quad 54,75 + 0,639 + 140,8 \quad 9,2 + 0,09 - 4,095 \\
 \quad 2,372 + 65,45 + 947,2 \quad 8,3 - 4,73 + 0,006 \\
 \quad 193,28 + 85,1 + 619,725 \quad 9,24 - 3,484 - 3,7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 658. \quad 6,5 + 0,66 - 2,137 \quad 45,1 - 29,25 + 32,9 \\
 \quad 7,426 + 2,62 - 5,2 \quad 0,97 + 136,3 - 77,424 \\
 \quad 0,909 + 9,1 - 7,55 \quad 33,72 + 89,4 - 58,96 \\
 \quad 4,7 - 3,205 + 3,25 \quad 4,692 + 118,7 - 63,84
 \end{array}$$

Korrutamise ja jagamise.

I.

659. Nõel maksis 0,2 marka. Kui palju maksid 2, 3, 4 nõela?

660. Perenaine küpsetas 4 inimese jaoks 0,8 kg. liha. Kui palju liha oli iga inimese jaoks arvatud?

661. Iga sai kaalus 0,8 kg. Kui palju kaalusid 2, 4, 7 saia? 12 saia?

662. 9 õuna maksid 4,5 marka. Mis maksis iga õun?

663. Poiss käis 12 sammuga 7,2 meetrit. Mitu meetrit astus poiss iga sammuga?

664. Iga õun maksis 0,5 marka. Kui palju maksid 2, 4, 6, 8, 10 õuna?

665. Linda ja Salme jagasid 1 meetri siidi paela pooleks. Mitu meetrit paela sai kumbki?

666. 8 ühesuurusesse pudelisse läks 4 liitrit limonaadi. Kui suur oli iga pudel?

667. 2 üheraskust pätsi leiba kaalusid 7 kg. Kui palju kaalus kumbki leib?

668. Kui pika tüki lauda lõikas laudsepp tükikesteks, kui ta 3 (6, 8) tükikest sai, igaüks 0,12 meetrit pikk?

669. 5 teekäijat ostsid 5 peale tüki vorsti, mis 0,25 meetrit pikk. Kui pika tüki vorsti sai iga mees?

670. Tigu roomas iga minutiga 0,03 meetrit edasi. Kui kaugel oli tigu 12, 25, 33 minutiga?

671. Liinial on 0,75 m. pikk; tema laius on pikkusest 15 korda vähem. Kui lai on liinial?

672. Ratas veeres sekundis 0,003 km. Kui kaugel oli ratas 15, 25 sekundiga?

673. Aial, mis 0,075 km. pikk, on 25 posti vahet. Kui pikk on iga postivahe?

674.	$2 \times 0,2$	$2 \times 0,7$	$8 \times 0,7$	$5 \times 0,5$	$4 \times 0,6$
	$3 \times 0,3$	$3 \times 0,8$	$6 \times 0,9$	$6 \times 0,8$	$5 \times 0,3$
	$2 \times 0,4$	$6 \times 0,6$	$5 \times 0,7$	$7 \times 0,4$	$8 \times 0,8$
	$9 \times 0,1$	$5 \times 0,9$	$9 \times 0,8$	$9 \times 0,3$	$9 \times 0,9$

675.	$0,3 : 3$	$1,2 : 6$	$3,5 : 7$	$3,2 : 4$	$7,2 : 8$
	$0,6 : 2$	$1,5 : 5$	$4,5 : 9$	$4,9 : 7$	$6,3 : 7$
	$0,8 : 4$	$2,1 : 7$	$4,2 : 6$	$3,6 : 9$	$5,6 : 8$
	$0,9 : 3$	$2,5 : 5$	$8,1 : 9$	$5,4 : 6$	$4,8 : 6$

676.	$12 \times 0,3$	$13 \times 0,5$	$5,4 : 18$	$7,2 : 24$
	$14 \times 0,2$	$27 \times 0,3$	$8,8 : 11$	$5,1 : 17$
	$17 \times 0,3$	$24 \times 0,2$	$9,6 : 12$	$9,6 : 48$
	$24 \times 0,4$	$12 \times 0,7$	$3,6 : 18$	$6,4 : 32$

677. $2 \times 0,5$ $12 \times 0,5$ $2 \times 3,5$ $5 \times 0,2$ $5 \times 1,2$
 $6 \times 0,5$ $16 \times 0,5$ $2 \times 7,5$ $5 \times 0,4$ $5 \times 1,6$
 $4 \times 0,5$ $20 \times 0,5$ $4 \times 2,5$ $5 \times 0,6$ $5 \times 1,4$
 $8 \times 0,5$ $100 \times 0,5$ $4 \times 7,5$ $5 \times 0,8$ $5 \times 1,8$
678. $1 : 2$ $1 : 5$ $5 : 10$ $3 : 2$ $6 : 5$
 $2 : 4$ $2 : 5$ $6 : 12$ $5 : 2$ $7 : 5$
 $3 : 6$ $4 : 5$ $7 : 14$ $11 : 2$ $8 : 5$
 $4 : 8$ $3 : 5$ $8 : 16$ $25 : 2$ $9 : 5$
679. $3 \times 0,07$ $5 \times 0,06$ $4 \times 0,12$ $12 \times 0,03$
 $4 \times 0,08$ $4 \times 0,05$ $5 \times 0,15$ $15 \times 0,04$
 $6 \times 0,04$ $5 \times 0,08$ $3 \times 0,27$ $17 \times 0,03$
 $8 \times 0,07$ $10 \times 0,05$ $4 \times 0,18$ $16 \times 0,06$
680. $0,25 : 5$ $0,45 : 3$ $0,36 : 12$ $0,2 : 4$
 $0,48 : 6$ $0,72 : 4$ $0,64 : 16$ $0,5 : 10$
 $0,72 : 8$ $0,75 : 5$ $0,72 : 18$ $0,3 : 5$
 $0,56 : 7$ $0,96 : 6$ $0,48 : 24$ $0,4 : 8$
681. $4 \times 0,007$ $15 \times 0,005$ $0,035 : 7$ $0,048 : 16$
 $5 \times 0,009$ $18 \times 0,004$ $0,056 : 8$ $0,084 : 12$
 $7 \times 0,005$ $12 \times 0,008$ $0,048 : 6$ $0,039 : 13$
 $9 \times 0,008$ $13 \times 0,004$ $0,081 : 9$ $0,072 : 18$

II.

$$\begin{array}{r} 26 \times 17,6 \\ + 1056 \\ \hline + 352 \\ \hline 457,6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \times 63,25 \\ + 44275 \\ \hline + 18975 \\ \hline 2340,25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 45 \times 7,325 \\ + 36625 \\ \hline + 29300 \\ \hline 329,625 \end{array}$$

682. Korrutada, nagu üleval näidatud : $24 \times 65,7$;
 $65 \times 9,75$; $38 \times 4,786$.

683. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas korrutada kümnenarvu täisarvuga?

684. Puud on 16,38 kg. Mitu kg. on koorem, mis 45 puuda kaalub?

685. Rong sõitis 8,36 meetri kiirusega sekundis? Leida rongi kiirus minutis? tunnis?

686. Õpetaja ostis 175 vihku, 7,5 marka tükk. Kui palju sai õpetaja 2000 margast tagasi?

687. Tühjalt kaalus pang 1,742 kg., veega 8 korda nii palju. Kui palju kaalus vesi?

688. Kilogramm on 2,442 naela. Jaan kaalus 175 naela, Peeter 85 kg. Kumb on raskem, kas Jaan või Peeter, ja mitu naela raskem?

689	$7 \times 42,5$	$4 \times 6,36$	$5 \times 0,425$
	$9 \times 37,2$	$6 \times 5,48$	$8 \times 0,746$
	$5 \times 96,8$	$8 \times 8,72$	$6 \times 2,527$
	$4 \times 87,4$	$7 \times 0,65$	$9 \times 9,345$

690.	$18 \times 7,6$	$36 \times 3,64$	$27 \times 0,375$
	$25 \times 5,9$	$72 \times 9,08$	$45 \times 0,925$
	$87 \times 0,8$	$84 \times 0,96$	$67 \times 7,372$
	$49 \times 0,7$	$78 \times 0,69$	$47 \times 6,219$

$$\begin{array}{r} 0,5 \times 63 \\ \hline 31,5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,36 \times 79 \\ \hline \quad 474 \\ + \quad 237 \\ \hline 28,44 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0,125 \times 75 \\ \hline \quad 375 \\ + \quad 150 \\ \quad 75 \\ \hline 9,375 \end{array}$$

691. Korrutada: $0,7 \times 148$; $0,64 \times 347$; $0,364 \times 729$; $5,8 \times 56$; $2,35 \times 53$.

692. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas korrutada täisarvu kümnendarvuga?

693. Meeter riidet maksis 35 marka. Kui palju maksid 0,5; 4,8; 45,25 meetrit riidet?

694. Kilogramm suhkrut maksis 45 marka, kg. kohvi 185 marka. Perenaine ostis 4,75 kg. suhkrut ja 0,725 kg. kohvi. Kui palju kulus perenaisel raha ära?

695. Meesterahva ülikonna peale läks 3,25 meetrit riidet, 1265 marka meeter. Õmblus ühes voodri ja muu materjaaliga maksis 2738 marka. Kui palju läks ülikond maksma?

696. Mitme võrra on 75×425 korrutis $0,75 \times 425$ korrutisest suurem?

697.	$4,8 \times 8$	$0,5 \times 63$	$0,45 \times 9$	$0,245 \times 5$
	$5,7 \times 9$	$0,9 \times 94$	$0,79 \times 8$	$0,678 \times 6$
	$78,5 \times 7$	$0,7 \times 85$	$6,36 \times 4$	$8,187 \times 8$
	$63,7 \times 5$	$0,8 \times 47$	$9,18 \times 7$	$4,742 \times 9$

698.	$5,7 \times 26$	$0,75 \times 48$	$0,248 \times 56$
	$6,4 \times 358$	$0,96 \times 72$	$0,835 \times 84$
	$9,5 \times 432$	$0,63 \times 894$	$0,525 \times 186$
	$4,7 \times 96$	$0,36 \times 765$	$0,773 \times 925$

$$\begin{array}{r} \underline{6,4 \times 2,7} \\ + 108 \\ \underline{\quad 162} \\ 17,28 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \underline{9,8 \times 7,96} \\ + 6368 \\ \underline{\quad 7164} \\ 78,008 \end{array}$$

699. Korrutada: $5,7 \times 4,9$; $8,5 \times 6,37$; $0,45 \times 2,9$; $8,2 \times 0,86$.

700. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas korrutada kümnendarvu kümnendarvuga?

701. Liiter piima maksis 12,5 marka. Kui palju maksis 3,5; 25,8 liitrit piima?

702. Süld on 2,13 meetrit. Maja on 12,5 sülda pikk ja 5,8 sülda lai. Mitu meetrit on maja ümber mööta?

703. Kaupmees A andis kaupmees B-le 96,9 kg. suhkrut, 38,25 marka kg. ja sai temalt vastu 27,6 kg. kohvi, 145,75 marka kg. Kummal tuli juure maksta ja kui palju?

704. Helmi korrutas $26,9 \times 0,38$ ja sai 102,22. Mis-suguse vea tegi Helmi ja palju on tema korrutis tõelisest korrutisest suurem või vähem?

705.	$0,5 \times 14,7$	$7,5 \times 36,9$	$0,5 \times 5,46$
	$0,3 \times 26,5$	$0,6 \times 48,4$	$0,7 \times 8,72$
	$4,7 \times 3,9$	$0,7 \times 75,5$	$5,4 \times 0,87$
	$7,4 \times 8,6$	$0,9 \times 84,8$	$6,8 \times 0,98$

706.	$3,2 \times 0,47$	$0,35 \times 25,7$	$0,68 \times 0,7$
	$6,5 \times 5,35$	$4,87 \times 15,8$	$0,75 \times 0,8$
	$0,8 \times 6,28$	$9,05 \times 62,6$	$0,9 \times 0,96$
	$7,3 \times 9,99$	$0,75 \times 45,8$	$0,7 \times 0,89$

$$\begin{array}{r} 27,6 : 12 \\ \underline{24} \quad 2,3 \\ 36 \\ \underline{36} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4,05 : 15 \\ \underline{30} \quad 0,27 \\ 105 \\ \underline{105} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1,204 : 28 \\ \underline{112} \quad 0,043 \\ 84 \\ \underline{84} \end{array}$$

707. Jagada, nagu üleval näidatud: $67,5 : 9$; $22,82 : 14$; $65,205 : 27$.

708. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas jagada kümnnendarvu täisarvuga?

709. Veega kaalus nõu 11,2 kg., tühjalt 8 korda vähem. Kui palju kaalus tühi nõu?

710. Pump andis 42 löögiga 38,64 liitrit vett. Kui palju vett andis pump 5 löögiga? 9 löögiga?

711. Perekonnal läks 2,065 kg. võid nädalas. Kui palju võid läks perekonnal jaanuarikuus?

712. Õie jagas 178,2 : 18 ja sai arvu, mis tõelisest jagatisest 89,1 suurem. Missuguse vea tegi Õie?

713.	16,4 : 4	4,15 : 5	0,465 : 5
	20,5 : 5	4,96 : 4	0,872 : 4
	22,5 : 9	3,71 : 7	7,245 : 9
	16,8 : 7	4,86 : 3	3,924 : 6

714.	28,8 : 24	1,25 : 25	6,496 : 16
	59,4 : 18	6,51 : 31	7,625 : 25
	202,5 : 15	5,76 : 24	6,231 : 27
	512,5 : 25	17,82 : 18	5,814 : 17

$$\begin{array}{r}
 42 : 8 \\
 \underline{40} \quad 5,25 \\
 20 \\
 \underline{16} \\
 40 \\
 \underline{40} \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 66 : 48 \\
 \underline{48} \quad 1,375 \\
 180 \\
 \underline{144} \\
 360 \\
 \underline{336} \\
 240 \\
 \underline{240} \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 21,9 : 12 \\
 \underline{12} \quad 1,825 \\
 99 \\
 \underline{96} \\
 30 \\
 \underline{24} \\
 60 \\
 \underline{60} \\
 \hline
 \hline
 \end{array}$$

715. Jagada, nagu üleval näidatud: 50 : 8; 105 : 12; 67 : 8; 52 : 16; 396 : 24; 4,7 : 4.

716. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas jätkata jagamist jäägi korral?

717. 8 vihku maksid 58 marka. Mis maksis iga vihk?

718. Jalakäija käis 25 minutiga 2 149 meetrit, rattasõitja sõitis 5 minutiga 1 216 meetrit. Kui palju kiiremini jõudis rattasõitja minutis edasi?

719. Neli venda asutasid koos reisile minema. Reisiraha oli neil 5841 marka. Viies vend, kel raha ei olnud, palus ennast ligi võtta. Võtsidki teda kaasa. Kui palju tuleb nüüd igal vennal vähem kulutada, kui neljakesi kulutada oleks võinud?

720. Üks tööline tarvitas 4 päevaga 5,5 kg. leiba, teine 5 päevaga 6,6 kg. Kumb tööline tarvitas rohkem leiba päevas ja kui palju rohkem?

721.	37 : 2	390 : 20	49 : 4	2 : 8	1 : 8
	345 : 2	625 : 50	3 : 4	34 : 8	17 : 8
	50 : 4	1 : 4	99 : 4	90 : 8	73 : 8
	75 : 6	5 : 4	163 : 4	162 : 8	98 : 8

722.	12,5 : 4	2,26 : 5	51,1 : 2
	36,4 : 8	2,50 : 4	84,6 : 5
	29,1 : 2	6,69 : 6	12,13 : 2
	103,6 : 5	9,35 : 2	84,47 : 5

$$\begin{array}{r} 24 : 0,8 = 240 : 8 \\ \underline{24} \quad \underline{30} \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 : 0,05 = 2000 : 5 \\ \underline{20} \quad \underline{400} \\ 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 677 : 1,354 = 677000 : 1354 \\ \underline{6770} \quad \underline{5} \\ 00 \end{array}$$

723. Jagada, nagu üleval näidatud: 36 : 0,9; 25 : 1,25; 6 : 0,024.

724. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas jagada täisarvu kümnendarvuga?

725. Saagida laud, mis 6 meetrit pikk, tükkideks, mis 0,5 m. pikad. Mitu tükki saab?

726. Pump andis 7 minutiga 39,2 dekaliitrit vett. Mitme minutiga annab pump 112 dkl. vett?

727. Lasteaeda toodi 24 liitrit piima, 0,25 l. iga lapse jaoks. Kui palju oli lasteaias tütarlapsi, kui poeglapsi 39 oli?

728. Piimaga kaalub pudel 1,125 kg., tühjalt 0,25 kg. Miimesse sama suuresse pudelisse mahub 7 kg. piima?

729. Paul jagas 45 : 0,09 ja sai 5. Kas toimetas Paul jagamist õieti? Kui ei, siis kus tegi ta vea?

730.	24 : 0,5	10 : 0,05	25 : 0,005	36 : 0,6
	36 : 0,9	16 : 0,04	9 : 0,003	36 : 0,06
	12 : 0,6	45 : 0,09	48 : 0,006	36 : 0,006
	35 : 0,7	63 : 0,07	360 : 0,009	64 : 0,04

731.	57 : 1,9	50 : 1,25	5 : 0,025	11 : 1,375
	72 : 1,8	15 : 2,75	8 : 0,016	85 : 2,125
	104 : 2,6	156 : 3,12	12 : 0,024	677 : 1,354
	136 : 3,4	642 : 2,14	18 : 0,072	739 : 1,975

$$1,25 : 0,25 = 125 : \frac{25}{5} \qquad 0,28 : 0,007 = \frac{280}{28} : \frac{7}{40}$$

$$0,144 : 0,06 = 14,4 : 6$$

$$\begin{array}{r} 12 \quad \underline{2,4} \\ 2 \quad 4 \\ \underline{2 \quad 4} \end{array}$$

732. Jagada: 5,1 : 0,3; 0,84 : 0,12; 1,3 : 0,65; 34,3 : 0,007; 1,75 : 0,5; 3,472 : 0,04.

733. Kirjutada vastus küsimusele: kuidas jagada kümnendarvu kümnendarvuga?

734. Perenaisel oli 75,6 kg. leiva jahu; iga nädal küpsetas ta 18,9 kg. jahu leivaks. Mitu nädalat sai leiba teha?

735. Üks postipakk kaalus 9,28 kg., teine oli 1,6 korda kergem. Kui palju kaalusid mõlemad pakid kokku?

736. Kraavikaevajal oli kaks kraavi lõigata: üks 0,27, teine 0,18 km. pikk. Mitme päevaga lõpetas kraavikaevaja töö, kui ta keskmiselt 0,015 km. päevas lõikas?

737. Olev jagas 0,084 : 0,17 ja sai 2, Ants sai aga 0,002. Kes tegi vea ja missuguse?

738.	5,4 : 0,3	0,42 : 0,07	0,056 : 0,008
	6,4 : 0,4	0,84 : 0,12	0,144 : 0,009
	4,2 : 1,4	1,75 : 0,25	0,285 : 0,015
	6,8 : 1,7	4,41 : 0,49	1,344 : 0,113

739.	0,4 : 0,02	2,6 : 0,65	39,2 : 1,12
	0,06 : 0,003	15,3 : 0,17	4,47 : 1,49
	0,8 : 0,004	48,6 : 0,027	9,88 : 1,235
	0,28 : 0,007	34,3 : 0,007	17,3 : 4,325

740.	0,49 : 0,7	0,96 : 1,2	0,448 : 0,4
	0,84 : 0,6	0,54 : 1,8	0,372 : 0,6
	0,448 : 0,07	3,645 : 0,15	1,545 : 0,5
	0,725 : 0,05	7,125 : 1,25	8,232 : 0,8

Protsendid.

741. Leida alljärgnevatest arvudest 1% (1 protsent), see tähendab: leida 1 sajandik: 100, 300, 600, 1 000, 1 200, 1 600, 2 000, 2 700, 3 000, 5 000, 10 000, 1, 2, 5, 9, 15, 25, 37, 45, 96, 101, 205, 412, 650, 837, 911, 1 245, 2 495, 3 276, 4 105, 6 048.

742. Seletada, kuidas leida arvust ilma sajaga jagamata 1 sajandik?

743. Mitu sajandikku on: 2%, 5%, 12%, 25%, 37%, 75%, 96%, 100%, 145%, 200%, 250%, 400%, 675%, 1 000%.

744. Seletada, mis tähendab: leida 2%, 5%, 10%? Kuidas leida 2 sajandikku? 5, 10 sajandikku?

745. Mis tähendab: leida 100%, 200%, 1 000%? Kuidas leida 100%, 200%, 1 000%?

746. Leida alljärgnevatest arvudest: a) 2%, b) 5%, c) 25%, d) 50%, e) 100%, f) 200%: 100, 150, 200, 340, 500, 1 000, 1 300, 2 500, 6 000, 10 800, 1, 2, 6, 12, 25, 72, 101, 208, 415, 675, 880, 942, 1 225, 1 805, 3 260, 7 890, 8 248.

747. Kaupmees ostis 500 muna; 3% nendest olid katki. Mitu muna oli katki?

748. Voorimees vedas ehitusplatsile 800 telliskivi; 5% kividest läksid vedamise juures katki. Mitu telliskivi läks katki?

749. Aednik istutas 1 200 kapsataime; 8% nendest kuivasid ära. Mitu kapsataime läks kasvama?

750. Koolis oli 80 last; 10% nendest jäid haigeks. Mitu last on terved?

751. Tõnisel oli 160 marka; tema kulutas 20% sellest rahast ära. Mitu marka on Tõnisel veel järel?

752. Isa viis 1 250 marka panka hoiule. Pank maksis isale 6% aastas. Kui suure summa raha sai isa aasta pärast pangast kätte?

753. Asunik laenas pangast 15 500 marka. Pank võttis tema käest 7%. Kui palju sai asunik pangast raha?

754. Kohvis on 75% sigurid. Mitu kg. on 12 kg. kohvis sigurid rohkem, kui 7 kg.?

755. Piim sisaldab 88% vett. Mitu liitrit on 4 liitris piimas toitvaid aineid?

756. Piim sisaldab 3,4% rasva ja 88% vett. Mitu liitrit on 14 liitris piimas muid aineid?

757. Jsa viis 900 (1 200) marka raha pank hoiule. Pank maksis isale 5%. Kui suure summa raha sai isa aasta pärast tagasi?

758. Asunik laenas pangast 5 000 (10 000) marka. Pank võttis temalt 7%. Kui suure summa raha sai asunik pangast kätte?

759. Mis vahe on hoiu ja laenu protsendi vahel?

760. Kui suur summa raha on aasta pärast pangas, kui hoiule viidi: 500, 800, 1 200, 3 000, 4 500 marka 5%-ga? 700, 2 500, 3 200, 4 800 marka 6%-ga?

761. Kui suure summa raha maksab pank välja, kui pangast laenata: 7%-ga 300, 800, 1 500, 3 000, 5 000 marka? 9%-ga 500, 900, 1 000, 1 800, 2 000, 10 000 marka?

762. Kaupmees ostis 600 (1 500) marga eest kaupa ja müüs selle 20% kasuga ära. Kui suure summa raha eest müüs kaupmees kauba ära?

763. Kaupmees ostis 1 000 (3 000) marga eest kaupa ja müüs selle 12% kahjuga ära. Mitme marga eest müüs kaupmees kauba ära?

764. Mis vahe on kasu ja kahju protsendi vahel?

765. Kaup osteti: 400, 600, 1 200, 4 000, 5 100, 7 200, 9 600, 10 000, 15 000 marga eest. Leida 15% kasuga selle kauba müügist saadud raha summa! Leida 9% kahjuga sellesama kauba müügist saadud raha summa?

766. Leida, mitu protsenti, see tähendab: mitu sajandikku 100-st on iga alljärgnev arv: 1, 2, 5, 12, 65, 100, 101, 145, 200, 325.

767. Mitu protsenti 1 margast (100 pennist) on 1 penn? 5, 15, 75, 100 penni?

768. Mitu protsenti 1 meetrist (100 sm.) on 1 sm.? 8, 36, 100 sm.?

769. Leida, mitu protsenti, see tähendab: mitu sajandikku 200-st, 300-st, 600-st on iga alljärgnev arv: 6, 12, 24, 72, 96, 120, 180, 300, 600.

770. Mitu protsenti 5, 10 hektoliitrist (500, 1000 liitrist) on 20 liitrit? 80 liitrit? 1 dekaliter? 5 dkl.?

771. Mitu protsenti 3, 6, 12 kilomeetrist on 12 deka-meetrit? 48 dkm.? 12 hm.? 36 hm.?

772. Kuidas leida, mitu protsenti on üks arv teisest?

773. Leida mitu protsenti (s. o. mitu sajandikku) on 4 igast alljärgnevast arvust: 100, 200, 400, 50, 25, 10, 5?

774. Leida mitu protsenti on 10, 50 igast järgnevast arvust: 100, 200, 500, 1000, 50, 25, 10?

775. Kaupmees ostis 100, 300, 600, 50, 25, 10, 6 taldrikut; 6 taldrikut läksid veoga katki. Mitu protsenti taldrekuid läks katki?

776. Salus kasvas 200, 300, 400, 600, 800, 100, 50 25 puud; 24% nendest olid kuused. Mitu protsenti oli salus kuuski?

777. Leida, mitu protsenti on 12 100-st, 80, 60, 40, 20-st? 15 75-st, 50, 25-st? 36 90-st, 72, 60, 40, 30-st?

778. Koolis oli 160, 120, 80 last, 48 nendest olid tütarlapsed. Mitu protsenti oli koolis tütarlapsi?

779. Jaanil oli 180, 120, 90, 72, 60, 40 marka; tema kulutas 36 marka. Mitu protsenti omast rahast kulutas Jaan ära?

780. Mölder ostis 900 kg. vilja millest 360 kg. otri oli. Mitu protsenti oli otri?

781. Öunapuu otsast saadi 500 õuna; 80 tükki olid väikesed, 270 keskmised, teised suured. Mitu protsenti oli väikesi, keskmisi ja suuri õunu?

782. Pidul oli 300 naist, 240 meest ja 60 last. Mitu protsenti kõigist pidulistest oli naised, mitu protsenti mehi ja mitu protsenti lapsi?

783. 20 liitrit piima sisaldab 0,92 liitrit piimasuhkrut. 17,6 liitrit vett, 0,68 liitrit rasva. Mitu protsenti sisaldab piim piimasuhkrut? vett? rasva?

Kordamine.

784. Raamatus on 268 lehekülge, igal leheküljel 36 rida, igas reas läbistikku 42 tähte. Mitu tähte on raamatus?

785. Neljas salves oli kokku 13640 kg. vilja. Ühes salves oli 3847 kg. teises 3925 kg. Kui palju vilja on kolmandas ja neljandas salves, kui neis ühepalju on?

786. Voorimees viis 3 kasti kaupa vaksali. Üks kast kaalus 32,125 kg., teine 37,25 kg., kolmas 29,4 kg. Veo eest sai voorimees 0,25 marka kilogrammi pealt. Kui palju teenis voorimees?

787. Kaupmees ostis esiti 45300 marga eest, pärast 36500 marga eest kaupa. Kui palju kasu sai kaupmees, kui ta kauba 12,5% kasuga ära müüs?

788. Kumb on rohkem, kas 0,01 125-st või 0,001 1125-st, ja kui palju rohkem?

789. Ametnik sai kuus 7560 marka palka; tema kulutas läbistikku 180,45 marka päevas. Kui palju jäi ametnikul aasta palgast raha järele?

790. Vennal oli 2350 marka, õel 1800 marka. Vend kulutas omast rahast 45%, õde 36% ära. Kui palju kulutas vend õest rohkem?

791. Talumees sai lehma ja hobuse eest kokku 33600 marka. Hobune oli lehmast 5 korda kallim. Kui palju maksid lehm ja hobune eraldi?

792. 32 töolist laadisid 3 päevaga 11520 sentneri vilja laeva. Mitme päevaga laadiks 18 töolist selle vilja laeva, kui iga tööline päevas 135 sentneri laadib?

793. Tiiki, milles 45 hektoliitrit vett, hakati tühjaks pumpama. Pump lõi minutis 91 liitrit vett välja, aga iga minut tuli tiiki 1 liiter vett juure. Mitme minutiga sai tiik tühjaks?

794. Ehitusplatsile veeti 25375 telliskivi; 4% kividest läksid veoga katki. Mitu telliskivi toodi tervelt kohale?

795. Raamatus on 300 lehekülge, igal leheküljel 42 rida. Mitu lehekülge oleks selles raamatus, kui leheküljele 36 rida arvata?

796. Vabrikus töötavad 245 mees- ja 85 naistöolist; 60 meestöolist saavad igaüks 175 marka päevas, kõik teised meestöölised 125 marka; naistöölised saavad 90 marka päevas. Kui palju läheb vabrikul iga päev tööliste palgaks?

797. Postvanker sõitis 9 km. tunnis, rong sõitis 3,5 korda kiiremini. Mitme tunniga sõitis rong 409,5 km?

798. Kui suur on talu krunt, kui talul 6 nurme põldu on, 2,75 hektaari igaüks, 9,45 ha. heinamaad, 6,15 ha. karjamaad, 1,65 ha. metsa ja 1,75 ha. õue ja aedade alust maad?

799. Püstkülikukujuline talukrunt on 12 hm. pikk ja 3,5 hm. lai. Talul on 10,12 ha. heinamaad, 10,45 ha. metsa ja karjamaad ja 1,84 ha. õue ja aedade all; muu on põld. Mitu hektaari on talul põldu?

800. Kumb on rohkem, kas 0,72 245-st või 0,348 1 102-st, ja kui palju rohkem?

801. Isa laskis toa põranda, mis 6,6 m. pikk ja 4,25 m. lai ära värvida ja maksis 180 marka ruutmeetri värvimise eest. Kui palju maksis põranda värvimine?

802. a) Püstkülikukujuline linnamaja krunt on 50 m pikk ja 35 m. lai. Sellest krundist on 1 150 ruutmeetrit viljapuuai all; õues on kaks hoonet: üks 18 m. pikk ja 10 m lai, teine 10 m. pikk ja 5 m. lai. Leida õue pindala?

b) Joonistada selle krundi plaan ja võtta kahe meetri pikkuseks aritmeetika vihus ühe ruudukese pikkus!

803. Jagatis on 2 456. Jagatavat suurendati 6 korda, jagajat vähendati 4 korda. Leida uus jagatis!

804. Jagatis on 1 860. Jagatavat suurendati 7 korda, jagajat 35 korda. Leida uus jagatis!

805. Ema valmistas kohvi, milles on: 15,5% oakohvi, 7,5% kakaod, 36% odrakohvi, muu osa sigurikohvi. Kui palju on iga ainet 5 kg. kohvis?

806. Koer nägi rebast 25 meetri pealt ja hakkas teda taga ajama. Koer jooksis 892 m. minutis, rebane 909 meetrit. Kui kaugel on koer rebasest 5 minuti pärast?

807. Kolmes linnas on kokku 100 914 inimest; ühes linnas on 3 korda, teises 2 korda rohkem elanikke, kui kolmandas linnas. Mitu elanikku on igas linnas?

808. Kumb on rohkem, kas 8% 4 862-st või 5% 6 943-st, ja kui palju rohkem?

809. Liideti arvud 199,36; 4,085 ja 6 249,4. Saadud summa suurendati 10 korda. Kui suur arv saadi?

810. Üks koolipoiss liitis arvud: 0,37; 0,9 ja 325. Teine võttis needsamad arvud, aga enne liitmist vähendas esimest arvu 10 korda, teist 100 korda, kolmandat 1000 korda. Leida mõlema summa vahe!

811. Leida arv, mis on 45 369,64 ja 39 075,375 vahel 100 korda suurem!

812. Üks ratas veeres 0,5 minutis 27,2 korda ringi, teine 25 minutis 1 062,5 korda. Kumb ratas veeres kiiremini ringi ja mitu korda kiiremini?

813. Öde andis oma raha, 86 985 marka panka hoiule. Vend ostis oma raha, 45 472 marga eest maja. Aasta pärast sai öde oma raha pealt 4 349,25 marka kasu, vend aga 4 092,48 marka. Kumba raha kandis suuremat protsenti ja kui palju suuremat?

814. Üks liidetav on 9 637,5, teine 12 495,25, kolmas 87,32, neljas 968,345. Esimest liidetavat vähendati 1 945 võrra, teisi igaühete 675 võrra. Leida summa!

815. Inglismaal on 47 300 000 elanikku; Itaalias 39 500 000, Prantsusmaal 39 200 000. Sõjaväge on Inglismaal 0,72% rahva arvust, Itaalias 0,57%, Prantsusmaal 2,07%. Kui palju on igal nimetatud maal sõjaväge?

876. Eesti pinda on ümmarguselt 4 400 000 hektaari. Sellest on põllumaad 22,9%, heinamaad 24,5%, karjamaad 17,5%, metsa 20,1%, kõlbmata maad 15%. Mitu hektaari on Eestis igasugust maad?

817. Mitu 25-margalist raha saab vahetada 715 viie- ja 1 275 kolmemargalise vastu?

818. Vennal on oma raamatust 45 lehekülge ehk $\frac{3}{16}$ raamatut läbi loetud, õel omast 54 lehekülge ehk $\frac{6}{25}$ kõigest lehekülgede arvust. Kummal on rohkem veel lugeda ja kui palju rohkem?

819. Aurik võib seisvas vees 24 km. tunnis sõita. Mitme tunniga sõidab aurik 189 km. jõge mööda üles ja tagasi alla, kui vesi jões 3 km. tunnis jookseb?

820. 12 lehma ja 8 lammast said jaanuarikuus 263,5 puuda heinu. Iga lehm sai päevas 5 korda nii palju heinu kui iga lammast. Kui palju läks lehmile ja kui palju lammastele heinu?

821. Kaupmees ostis 550 paari mune, 8 marka paar; 2% mune läks veoga katki. Kui kallilt peab kaupmees terveks jäänud munad ära müüma, et 990 marka kasu saada?

822. Ehitusmeister võttis 2 425 625 marga eest koolimaja ehitada; 44% sellest rahast läks tal materjaali peale 48% tööliste palgaks. Kui palju raha jäi ehitusmeistrile endale tasuks?

823. Ehituse juures töötasid 12 müürseppa 12 päeva ja 18 puuseppa 36 päeva. Kui palju tuli ehitusmeistril neile välja maksta, kui iga müürsepp 325, iga puusepp 285 marka päevas sai?

824. Õpetaja ostis koolilastele 12 liineali, 25 sulepead ja 60 pliitsit ja maksis 729 marka. Mis maksis iga asi, kui sulepea 1,5 korda, liineal 2 korda pliitsist kallim oli?

825. Kapp oli 2 meetrit kõrge, 1,2 m. lai ja 0,48 m. sügav. Kui palju maksis selle kapi värvimine, kui maaler 250 marka ruutmeetri värvimisest võttis?

826. Mardi raha — 12 364 marka, oli pangas hoiul; tema sai oma raha pealt aastas 865,48 marka kasu. Mari raha — 9 492 marka, oli venna käes laenul ja andis aastas 616,98 marka kasu. Kumba raha andis suuremat kasu (kõrgemat protsenti)?

827. Leida 1 kümnendiku, 1 sajandiku ja 1 tuhandiku summa arvust 45 285!

828. Leida kolme arvu summa, kui teada on, et esimene arv on 0,7 3625-st, teine arv 0,71, ja kolmas — 0,715 samast arvust!

829. Taskukella minutinäitaja ots liikus 0,02 millimeetrit sekundis. Mitu meetrit pika teekonna tegi taskukella minutinäitaja aastas (365 päeva)?

830. Kahe arvu summa on 412,1, nende vahe 139,1. Leida need arvud!

831. Kolm töolist said ühesuurust päevapalka; üks töötas 25 päeva, teine 36 päeva, kolmas 42 päeva. Kui palju teenis iga tööline, kui teada on, et esimene tööline 4 165 marka kolmandast vähem sai?

832. Teenija palkas ennast 16 500 marga eest aasta peale ametisse. 7 kuu pärast lahkus ta teenistusest ja sai peremehelt 6 825 marka ja ülikonna riideid. Kui kallilt on ülikond hinnatud?

833. Kolmel vennal on kokku 75 428,5 marka; vanemal ja keskmisel vennal on kokku 58 296,25 marka, keskmisel ja nooremal kokku 49 560 marka. Kui palju raha on igal vennal?

834. Ema, tütar ja poeg jagasid isa päranduse nii ära, et tütar 3 korda, ema 2 korda nii palju sai kui poeg. Kui suur oli pärandus, kui tütar 46 872 marka sai?

835. Masina rihm käib üle kahe ratta, üks on 3,75 m., teine 0,375 m. ümber mööta. Mitu ringi teeb vähem ratas selle aja sees, kus suurem 879 korda ringi käib?

836. Kaupmees oli kahele teisele kaupmehele, kummagile ühepalju võlgu; ta andis võla tasuks, ühele 120 kg. suhkrut ja 1 543 marka raha, teisele 96 kg. suhkrut ja 2 743 marka raha. Kui suur oli kaupmehe võlg?

837. Õunanaine müüs 862 marga eest õunu ja pirne, iga õun 3,5, iga pirn 4 marka. Leida müütud pirnide arv, kui müütud õunte arv 148 oli?

838. Kaupluses oli 480 kg. jahu, 36 marka kilogramm ja 240 kg. jahu, 30 marka kilogramm. Ütleme, et kaupmees kõik jahu ühte segas. Mis hinnaga tuleb kilogramm segatud jahu müüa?

839. Leida kolme arvu summa, kui esimene ja teine kokku on 7 249, teine ja kolmas — 7 092, esimene ja kolmas — 9 853!

840. Kolmas arv on nii suur kui kaks esimest, neljas nii suur kui kolm esimest kokku. Kõikide summa on 7 104, esimese ja teise vahe 274. Kui suur on iga arv?

Trükivigade parandus.

- 1) Kirjutada № 433 ülesande lõppu: korrutades võrduste mõlemaid pooli jagajaga.
- 2) Ülesannete № № 641 ja 642 vahel peab teises näites arvus 96,55 2 kümnendikku olema, mitte 5 kümnendikku.

Trükist ilmunud:

A. Marfeldti
Aritmeetika ülesannetekogu

I õpeaasta	Hind 70 marka
II " "	" 50 "
	„Valguse“ kirjastus, Viljandis
III õpeaasta	Hind 50 marka
IV " "	" 50 "
	A M a r a m a a kirjastus, Viljandis.

Kõik õpeaastad on kokku seatud aritmeetika õpekavale vastavalt.

He

TÜ RAAMATUKOGU

10300016030340

— 20

A

3570

III

HIND 50 MARKA